

ความภาคภูมิใจของสมาชิกสหกรณ์กับผลสำเร็จของการดำเนินงาน
สหกรณ์การเกษตร

สุณี ศรีสมนึก

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2547

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ชื่อเรื่อง

ความภักดีของสมาชิกสหกรณ์กับผลสำเร็จของการดำเนินงาน

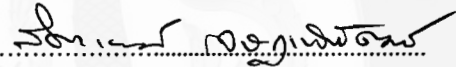
สหกรณ์การเกษตร

โดย

สุณี ศรีสมนึก

พิจารณาเห็นชอบโดย

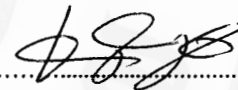
ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิดานนท์ เจษฎาพิพัฒน์)

วันที่ ๓๐ เดือน พ.ค. ๒๕๕๙

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ จรรยาสุภาพ)

วันที่ 30 เดือน พ.ค. ๒๕๕๙

กรรมการที่ปรึกษา

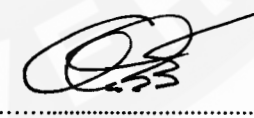

(อาจารย์ศิริพร กิตติการกุล)

วันที่ 30 เดือน พ.ค. ๒๕๕๙

รองหัวหน้าภาควิชาฝ่ายวิชาการ รักษาราชการแทน

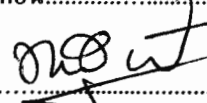
หัวหน้าภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร

(รองศาสตราจารย์ธนรักษ์ เมฆขยาย)

วันที่ 30 เดือน พ.ค. ๒๕๕๙

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองวุฒิ เพ็ชรประดับ)

รองประธานกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 30 เดือน พ.ค. ๒๕๕๙

ชื่อเรื่อง	ความภักดีของสมาชิกสหกรณ์กับผลสำเร็จของการดำเนินงาน สหกรณ์การเกษตร
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสุนี ศรีสมนึก
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สิดานนท์ เกษภูพิพัฒน์

บทคัดย่อ

การศึกษาปัญหาพิเศษเรื่อง ความภักดีของสมาชิกสหกรณ์กับผลสำเร็จของการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความภักดีของสมาชิกสหกรณ์มีผลต่อความสำเร็จการดำเนินงานสหกรณ์ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการแก้ปัญหาการดำเนินงานสหกรณ์ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อ “ความสำเร็จ” ของสหกรณ์ โดยนำเอาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน เป็นสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ 4 ภาค และสมาชิกสหกรณ์ในกลุ่ม สหกรณ์เปรียบเทียบเป็นสหกรณ์ลักษณะคล้ายคลึงกันที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ในพื้นที่จังหวัดเดียวกันจังหวัดละ 1 สหกรณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS for Windows และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย

การศึกษานี้ ได้ตรวจสอบความภักดีของสมาชิกสหกรณ์จากพฤติกรรมในการทำธุรกรรมระหว่างสหกรณ์และสมาชิกใน 6 ด้าน คือ

- การซื้อสินค้า
- การขายผลผลิต
- การฝากเงิน
- การกู้เงิน
- การชำระหนี้
- การใช้บริการจากสหกรณ์

การศึกษาดังสมมติฐานว่า สหกรณ์ดีเด่น (หรือสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จ) จะมีสมาชิกที่มีความภักดี (Loyalty) กับสหกรณ์มากกว่าสหกรณ์ทั่วไป

การศึกษา พบว่า สหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปที่ใช้ศึกษาเปรียบเทียบมีความแตกต่างใน 2 ด้าน คือ ความภาคภูมิใจในการทำธุรกิจด้านการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคซึ่งสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นจะซื้อสินค้าจากสหกรณ์มากกว่า และด้านการกู้เงินซึ่งสมาชิกสหกรณ์ทั่วไปจะกู้มากกว่า โดยที่ในด้านอื่น ๆ นั้น ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามก็มีความภาคภูมิใจในการทำธุรกิจที่มีความแตกต่างกันอยู่เพียง 2 ด้านนั้น คงจะใช้อธิบาย "ความสำเร็จ" ของสหกรณ์ซึ่งพิจารณาจากหลากหลายมิติไม่ได้ ความภาคภูมิใจเป็นเพียงมิติหนึ่งในความหลากหลายมิตินั้น แต่ถ้าพิจารณาจากสัดส่วนของผู้ที่มาทำธุรกรรมกับสหกรณ์จากจำนวนสมาชิกทั้งหมดก็นับว่าน้อยมาก (ร้อยละ 5) ความภาคภูมิใจของสมาชิกส่วนนี้ยังมีอาจทำให้สรุปได้ว่าสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจจะต้องมีสมาชิกที่ภาคภูมิใจกับสหกรณ์เพียงอย่างเดียว "ความสำเร็จ" จึงขึ้นกับปัจจัยอื่นๆ ที่แวดล้อม ได้แก่ การบริหารและการจัดการสหกรณ์ ดังเช่น หลักเกณฑ์การพิจารณาสหกรณ์ดีเด่น เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ความภาคภูมิใจของสมาชิกสหกรณ์เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่เป็นองค์ประกอบแห่งความสำเร็จตามเกณฑ์ในการวัดสหกรณ์ดีเด่นเท่านั้น เพราะผลของการวิจัยบ่งบอกว่าความภาคภูมิใจในการทำธุรกรรมของสมาชิกต่อสหกรณ์ทั้ง 6 ด้าน แทบจะไม่มีมีความแตกต่างระหว่างสหกรณ์ที่สำเร็จและสหกรณ์ทั่วไป

Title	Cooperative Members' Loyalty and the Success of Agricultural Cooperative Operations
Author	Miss Sunee Srisomnuk
Degree of	Master of Science in Cooperative Economics
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Sitanon Jesdapipat

ABSTRACT

This study tries to test if loyalty contributes to the "success" of a cooperative. Eight cooperatives, of which four were awarded to be "Recognized Cooperatives" and four "regular" cooperatives were selected from the four regions of Thailand. The total of 120 persons from these cooperatives were selected randomly for interviewing by using questionnaires. Data were consequently analyzed using SPSS/PC.

Six activities the subjects of this study had to participate in their cooperatives were tested using Kolmogorov-Smirnov Z test for any statistical differences. These criteria are listed as follows :

- purchasing of goods and products
- selling of outputs
- depositing
- loaning
- making repayment of loan
- other services provided by cooperatives.

The hypothesis established for this study stated that members of a "Recognized Cooperative" were more loyal than those of "regular" cooperatives.

Finding showed that only two, out of six, differences prevailed among them. Namely, members of these two types of cooperatives differed significantly in purchasing of goods and loaning. Other aspects were not different statistically. This finding implies that the differences do not explain the "recognition" ; neither does "loyalty" as a whole because it is but one aspect of criteria used in the consideration for

granting such a “recognition”. Moreover, considering the rather small proportion of “loyal” members with their cooperatives (about 5%), one cannot comfortably conclude that “success” of a cooperative is attributable to members’ loyalty. “Success” is therefore dependent on other factors, such as those being used as criteria for “Recognized Cooperative.”

In short, loyalty might be one of the factors that promote “success”, but one may also has to realize that other factors, such as efficient management and effective operations are equally important. These factors can in turn influence the level of loyalty among cooperative members.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สิดานนท์ เจษฎาพิพัฒน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ จรรยาสุภาพ กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ศิริพร กิตติการกุล กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาในการทำวิจัยอย่างดียิ่ง และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ช่วยตรวจสอบแก้ไขรูปเล่มจนกระทั่งสำเร็จเป็นปัญหาพิเศษอย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้จัดการสหกรณ์และประธานสหกรณ์การเกษตรสูงเนิน จำกัด สหกรณ์การเกษตรจักราช จำกัด จ.นครราชสีมา สหกรณ์กองทุนสวนยางในเขตปฏิรูปที่ดินบ้านทางเกวียน จำกัด สหกรณ์กองทุนสวนยางควนโก จำกัด จ.พัทลุง สหกรณ์การเกษตรสารภี จำกัด สหกรณ์การเกษตรสันทราย จำกัด จ.เชียงใหม่ สหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด และสหกรณ์การเกษตรบ่อไร่ จำกัด จ.ตราด รวมถึงเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและให้ความช่วยเหลือด้วยดี

สุดท้ายขอขอบคุณ คุณบุญมี จันทร์วงศ์ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ คุณจิตรกร สามประดิษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ คุณไกรสร เมฆจรวงษ์ คุณประจวบ ศรีรอด คุณพิเชษฐ วิริยะพาหะ ที่ให้คำแนะนำ ส่งเสริมและสนับสนุนตลอดมา

ศุณี ศรีสมนึก

พฤศจิกายน 2547

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(9)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ข้อจำกัดในการวิจัย	3
นิยามศัพท์ทั่วไป	4
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ภาคสรุป	10
สมมติฐานในการวิจัย	11
กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	12
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	12
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	14
การทดสอบแบบสัมพัทธ์	14
การรวบรวมข้อมูล	15
การวิเคราะห์ข้อมูล	15

บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	17
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	17
ผลการวิเคราะห์ความภักดีของสมาชิกโดยพิจารณาจากพฤติกรรมในการทำธุรกิจ	
และการเข้าร่วมกิจกรรมกับสหกรณ์	22
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	43
สรุปผลการวิจัย	44
อภิปรายผล	46
ข้อเสนอแนะ	47
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	48
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	51
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	52
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	57

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า	
1	เปรียบเทียบเพศของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	17
2	เปรียบเทียบอายุของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	18
3	เปรียบเทียบระดับการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	18
4	เปรียบเทียบระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	19
5	เปรียบเทียบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	20
6	เปรียบเทียบรายได้ในครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	20
7	เปรียบเทียบระยะทางจากบ้านถึงสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	21
8	เปรียบเทียบการใช้ยานพาหนะในการเดินทางมาสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	22
9	เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการซื้อวัสดุการเกษตรจากสหกรณ์ในปีที่ผ่านมาของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	23
10	เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	24
11	เหตุผลในการซื้อสินค้าจากสหกรณ์และจากร้านค้าอื่นของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	25
12	เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการนำผลผลิตเกษตรมาขายให้แก่สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	26
13	เหตุผลที่สมาชิกสหกรณ์นำผลผลิตไปขายให้สหกรณ์และพ่อค้าของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	27
14	เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการฝากเงินที่สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	28
15	เหตุผลที่ฝากเงินกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละกลุ่มสหกรณ์	28
16	เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการฝากเงินกับธนาคารของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	29
17	เหตุผลที่ฝากเงินกับธนาคารของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	29
18	เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการกู้เงินจากสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	30

ตาราง	หน้า
19 เหตุผลที่กู้เงินกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	31
20 เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการชำระหนี้กับสหกรณ์ ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	32
21 สาเหตุที่ผัดนัดชำระหนี้กับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละกลุ่มสหกรณ์	32
22 เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการใช้บริการต่าง ๆ ที่สหกรณ์ให้บริการ ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	33
23 เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการเข้าร่วมประชุมกับสหกรณ์ของสมาชิก สหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	34
24 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการซื้อสินค้าที่อื่น ที่ราคาถูกกว่าสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	34
25 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการขายผลิตผลเกษตร ให้แก่พ่อค้าที่ให้ราคาสูงกว่าสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	35
26 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกสหกรณ์ เพราะต้องการกู้เงินจากสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	36
27 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการชำระหนี้ ในแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยสูงก่อนชำระหนี้ให้สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	37
28 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการนำเงินมาฝาก สหกรณ์เป็นอันดับแรกของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	38
29 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับความพอใจในการ ให้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	39
30 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการเข้าร่วมประชุมกับ สหกรณ์ทุกครั้งของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม	40
31 สรุปการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม กับความภักดี จากพฤติกรรมการทำธุรกิจกับสหกรณ์	41

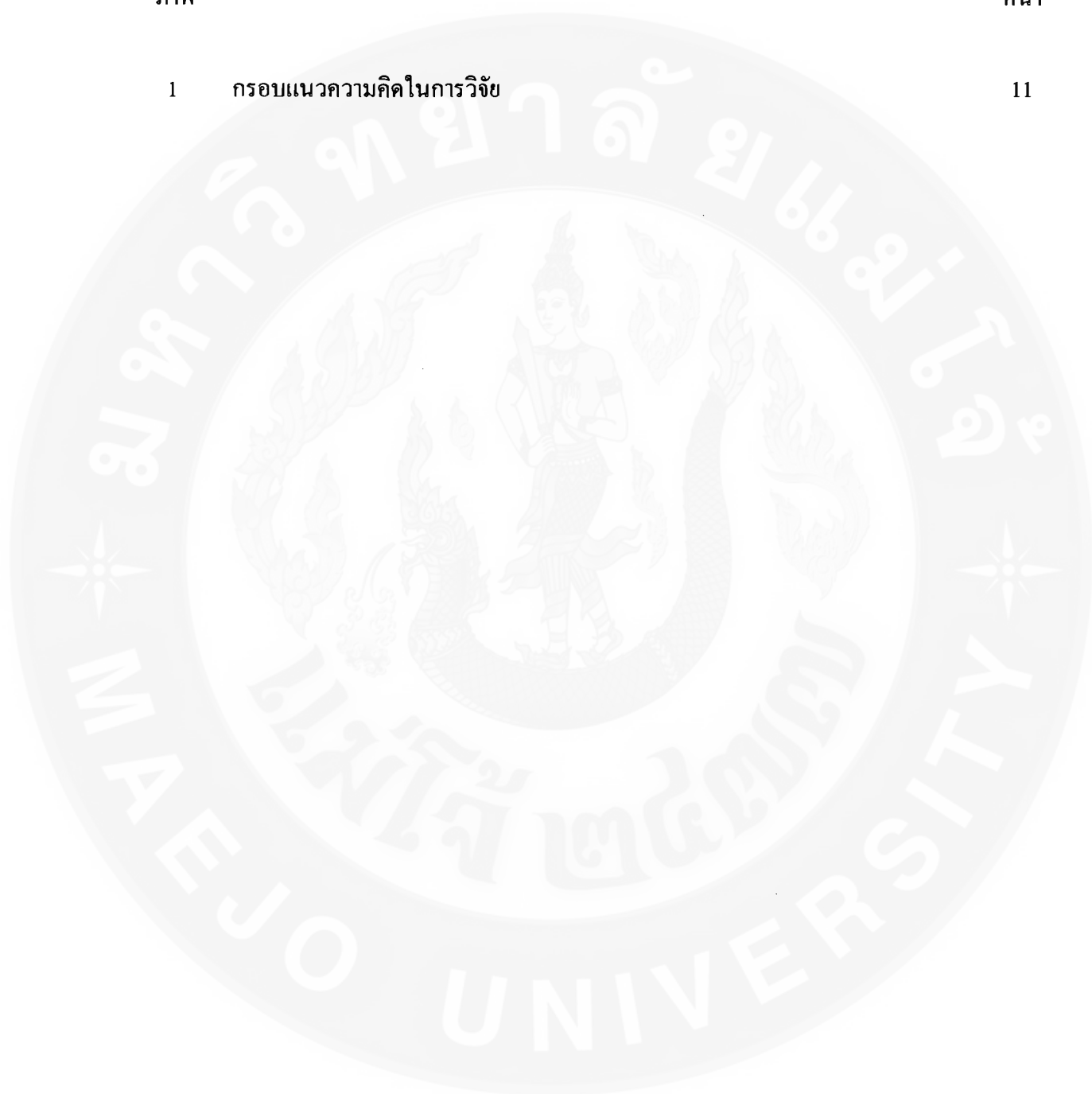
สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

11

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์คือคณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 สหกรณ์เป็นของสมาชิก บริหารงานโดยสมาชิกและเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิก เพื่อสร้างสรรค์และปรับปรุงการประกอบสัมมาชีพและความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น โดยยึดหลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นวิธีในการดำเนินงาน รวมถึงการเป็นประชาธิปไตย การมีสิทธิเท่าเทียมกัน มีความสามัคคี ความเที่ยงธรรม โดยที่สมาชิกมีความเชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมของ ความซื่อตรง ความโปร่งใส ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น

สมาชิกสหกรณ์เป็นฐานของสหกรณ์จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจหลักการและวิธีการสหกรณ์ เป็นอย่างดี มีส่วนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ รู้จักสิทธิและหน้าที่ที่มีต่อสหกรณ์ สหกรณ์จะสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับสมาชิก เพราะสมาชิกเป็นทั้งเจ้าของและลูกค้าของสหกรณ์ สมาชิกต้องควบคุมดูแลกิจการของสหกรณ์ ต้องสนใจใช้สิทธิของตนเองในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ทั้งในด้านเข้าไปมีส่วนในการดำเนินงานของสหกรณ์และทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างเข้มแข็งด้วยความสามัคคี สหกรณ์จึงจะเจริญก้าวหน้า

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานกว่า 80 ปี แม้ว่าการดำเนินงานของสหกรณ์โดยภาพรวม จะประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพึงพอใจ มีการขยายธุรกิจและบริการที่สามารถครอบคลุมและสนองความต้องการของสมาชิกได้อย่างกว้างขวาง แต่ในอีกด้านหนึ่งปรากฏเสียงปรารภจากผู้เกี่ยวข้องถึงพฤติกรรมที่ห่างเหินจากแนวคิดของการช่วยเหลือตนเองบนพื้นฐานของความสามัคคี ให้ความสำคัญต่อสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค ในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์มีสิทธิเท่าเทียมกันในการแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจตามหลักการประชาธิปไตย ยึดมั่นในความโปร่งใส รับผิดชอบและความรอบคอบทางธุรกิจ ซึ่งในประเทศไทยก็ได้ยอมรับแนวความคิดดังกล่าวและมุ่งนำไปสู่การปฏิบัตินับตั้งแต่การก่อตั้งสหกรณ์แห่งแรกในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2459

พฤติกรรมต่าง ๆ ที่สมาชิกมีต่อสหกรณ์ล้วนเกิดจากการที่สมาชิกได้ร่วมทำกิจกรรมกับสหกรณ์แล้วเกิดความรู้สึกต่อกิจกรรมนั้น ๆ ตามมา ซึ่งจะแสดงออกทางความคิดเห็น ถ้าสมาชิกมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยต่อการปฏิบัติงานของสหกรณ์ พฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะเป็นในลักษณะที่ ร่วมทำกิจกรรมกับสหกรณ์อีก ในทางตรงกันข้ามถ้าสมาชิกมีความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยต่อการปฏิบัติงาน

ของสหกรณ์ พฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะเป็นในลักษณะหลีกเลี่ยงไม่เข้าร่วมทำกิจกรรมกับสหกรณ์ หรือยังคงร่วมทำกิจกรรมกับสหกรณ์อยู่แต่ลดความถี่ลง

ปัจจุบันมักมีคำกล่าวว่าสหกรณ์ไม่ประสบผลสำเร็จเพราะสมาชิกขาดความภักดี ขาดความซื่อสัตย์ ต่อสหกรณ์ นับเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ จากข้อสรุปผลงานวิจัยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า สมาชิกสหกรณ์ไม่มีศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าของและผู้ควบคุมสหกรณ์ สมาชิกขาดความภักดีที่จะสนับสนุนและอุดหนุนธุรกิจสหกรณ์ (จุฑาทิพย์ ภัทราวาท, 2545)

ในการศึกษาถึงความภักดีของสมาชิกสหกรณ์กับผลสำเร็จการดำเนินงานสหกรณ์ เพื่อศึกษาว่า ถ้าสมาชิกสหกรณ์มีความภักดีต่อสหกรณ์ สหกรณ์จะประสบผลสำเร็จหรือไม่ เป็นการหาคำตอบให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเสริมสร้างจิตสำนึก การปลูกฝังความภักดีต่อ สหกรณ์ให้กับสมาชิกสหกรณ์อย่างเป็นรูปธรรม จะช่วยให้สหกรณ์มีการดำเนินงานที่ประสบผล สำเร็จและมีความเข้มแข็งในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาว่าผลสำเร็จการดำเนินงานของสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ มีความเกี่ยวข้องกับ “ความภักดี” ของสมาชิกหรือไม่อย่างไร หรือเป็นเพราะว่า สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติเหล่านี้ อาจ ประสบผลสำเร็จเนื่องจากปัจจัยแวดล้อมหลายประการ จนทำให้ดำเนินงานจนได้รับการคัดเลือกให้เป็น สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ซึ่งผลสำเร็จของสหกรณ์อาจเกิดจากด้านการบริหารงานของคณะกรรมการจัด การ ของฝ่ายจัดการ หรือความภักดีของสมาชิกสหกรณ์เอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความภักดีของสมาชิกสหกรณ์มีผลต่อความสำเร็จการดำเนินงานสหกรณ์
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการแก้ปัญหาการดำเนินงานสหกรณ์ โดยเฉพาะใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาสามารถนำไปเป็นข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบายในการแก้ปัญหาและการพัฒนาสหกรณ์ในประเทศไทยให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานต่อไป
2. สหกรณ์ต่าง ๆ สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางเพื่อปลูกฝังความภักดีให้กับสมาชิกสหกรณ์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาด้านความภักดีของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติทั้ง 4 ภาค ๆ ละ 1 สหกรณ์ ตามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น โดยจะทำการศึกษาจากสหกรณ์การเกษตรสูงเนิน จำกัด จ.นครราชสีมา สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติปี 2546 สหกรณ์กองทุนสวนยางในเขตปฏิรูปที่ดินบ้านทางเกวียน จำกัด จ.พัทลุง สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ปี 2544 สหกรณ์การเกษตรสารภี จำกัด จ.เชียงใหม่ สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติปี 2542 และสหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด จ.ตราด สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติปี 2536 โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกับสหกรณ์ลักษณะคล้ายคลึงกันที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ในพื้นที่จังหวัดเดียวกันจังหวัดละ 1 สหกรณ์ อันได้แก่ สหกรณ์การเกษตรจักราช จำกัด จ.นครราชสีมา สหกรณ์กองทุนสวนยางควนโกก จำกัด จ.พัทลุง สหกรณ์การเกษตรสันทราย จำกัด จ.เชียงใหม่ และสหกรณ์การเกษตรบ่อไร่ จำกัด จ.ตราด

ข้อจำกัดในการวิจัย

ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความภักดีของสมาชิกสหกรณ์ที่มีต่อสหกรณ์ของตน โดยวัดแบบวิธีของ Likert scale ซึ่งผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทุกคนตอบตามความรู้สึของแต่ละคนอย่างอิสระ คะแนนที่ได้เป็นเพียงระดับคะแนนความคิดเห็นของสมาชิก สหกรณ์ที่แสดงออกว่าเขามีความภักดีต่อสหกรณ์ของตนมากน้อยแตกต่างกันไป

นิยามศัพท์ทั่วไป

ความภักดี หมายถึง ความจงรัก ความเลื่อมใสยิ่ง (พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ, 2530)

พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมทุกประการที่มนุษย์กระทำไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ เช่น การทำงานของหัวใจ การทำงานของกล้ามเนื้อ การเดิน การพูด การคิด ความรู้สึก ความชอบ ความสนใจ เป็นต้น (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2527 อ้างใน ณ ตะวัน หมั่นอุตสาห, 2541: 11)

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

ความภักดีของสมาชิกสหกรณ์ หมายถึง ความเชื่อมั่นและศรัทธาของสมาชิกสหกรณ์ต่อสหกรณ์ของตน ความมั่นคงเลื่อมใสของสมาชิกต่อกิจกรรมต่าง ๆ ในสหกรณ์หรือที่สหกรณ์มีบริการสมาชิกทั้ง ๆ ที่ที่อื่นก็มีบริการแต่สมาชิกมาใช้ของสหกรณ์ ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้วัดความภักดีจากพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์ในการมาทำธุรกิจหรือใช้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์ 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการซื้อสินค้าของสมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกมาซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากสหกรณ์ เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เครื่องมือทางการเกษตร และสินค้าอุปโภคบริโภค
2. พฤติกรรมการขายผลผลิตของสมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกนำผลผลิตทางการเกษตรมาจำหน่ายให้สหกรณ์
3. พฤติกรรมการฝากเงินของสมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกนำเงินมาฝากกับสหกรณ์เป็นการออมทรัพย์และระดมทุนในสหกรณ์
4. พฤติกรรมการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ทั้งกู้ระยะสั้นระยะปานกลาง ระยะยาว เพื่อนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์
5. พฤติกรรมการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ หมายถึง การส่งเงินชำระหนี้คืนให้กับสหกรณ์เป็นไปตามกำหนดเวลาและสัญญา
6. พฤติกรรมการใช้บริการจากสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกขอใช้บริการต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดให้แก่สมาชิก

ความสำเร็จของสหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ซึ่งผ่านเกณฑ์การคัดเลือก 5 ด้าน คือ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2547: 17)

1. ความคิดริเริ่ม คือ ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมาสหกรณ์ได้ริเริ่มโครงการอะไรใหม่เพื่อเป็นประโยชน์แก่สหกรณ์และสมาชิก

2. ความสามารถในการบริหารและการจัดการสหกรณ์ พิจารณาจากอัตราหมุนของสินทรัพย์ ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ผลตอบแทนต่อส่วนของทุน อัตราการเพิ่มของสมาชิก ปริมาณธุรกิจ การชำระคืนเงินกู้ของสหกรณ์และของสมาชิก การชำระดอกเบี้ยเงินกู้ของสมาชิก การจ่ายเงินปันผลตามหุ้น และการจ่ายเงินเฉลี่ยคืน

3. บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสหกรณ์ พิจารณาในเรื่องความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในธุรกิจของสหกรณ์

4. ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสหกรณ์ พิจารณาจากอัตราการเพิ่มของทุน ดำเนินการ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สิน

5. การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการควบคุมภายใน

สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์การเกษตรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และสหกรณ์การเกษตรทั่วไป รวมถึงสหกรณ์กองทุนสวนยางซึ่งเป็นสหกรณ์การเกษตรประเภทหนึ่ง ที่ได้รับคัดเลือกเป็นสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และสหกรณ์กองทุนสวนยางทั่วไป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการคัดเลือกมาทั้ง 4 ภาค ๆ ละ 1 สหกรณ์ คือ สหกรณ์การเกษตรสูงเนิน จำกัด จ.นครราชสีมา สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติปี 2546 สหกรณ์กองทุนสวนยางในเขตปฏิรูปที่ดินบ้านทางเกวียน จำกัด จ.พัทลุง สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ปี 2544 สหกรณ์การเกษตรสารภี จำกัด จ.เชียงใหม่ สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ปี 2542 และสหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด จ.ตราด สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติปี 2536 โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกับสหกรณ์ลักษณะคล้ายคลึงกันที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติในพื้นที่จังหวัดเดียวกันจังหวัดละ 1 สหกรณ์ อันได้แก่ สหกรณ์การเกษตรจักราช จำกัด จ.นครราชสีมา สหกรณ์กองทุนสวนยางควนโกก จำกัด จ.พัทลุง สหกรณ์การเกษตรสันทราย จำกัด จ.เชียงใหม่ และ สหกรณ์การเกษตรบ่อไร่ จำกัด จ.ตราด

สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติและสหกรณ์ที่ใช้ในการเปรียบเทียบ

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การตรวจสอบเอกสาร จะทำการตรวจสอบและทบทวนเอกสารต่างๆ ดังลำดับต่อไปนี้

1. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ภาคนิพนธ์
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความภักดี ในเรื่องความภักดีมีผู้กล่าวถึงไว้ ดังนี้

ประพันธ์ เสวตนันท์ (2538) สมาชิกสหกรณ์สามารถทำให้เกิดความสำเร็จในการจัดการสหกรณ์ได้ ดังนี้

1. ต้องสนใจการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการ
2. ให้ความสนใจกับการดำเนินธุรกิจแบบสหกรณ์ ยอมรับข้อจำกัดต่างๆ ของสหกรณ์และไม่มุ่งหวังผลเกินไปจนสหกรณ์ไม่สามารถทำได้
3. มีความภักดีต่อสหกรณ์ของตน ถ้าไม่จำเป็นไม่ควรติดต่อธุรกิจกับพ่อค้าเป็นอันขาด
4. ยินดีเข้าร่วมประชุมใหญ่ทุกครั้ง
5. ไม่เข้าไปก้าวก่ายในการจัดการของสหกรณ์ ถ้ามีปัญหาอะไรให้ติดต่อตัวผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
6. ให้ความสนใจในการเลือกคณะกรรมการดำเนินการที่มีความสามารถและน่าเชื่อถือ
7. ลงทุนซื้อหุ้นและฝากเงินเพื่อเพิ่มทุนให้กับสหกรณ์

เฟรดเดอริก เอฟ. ไรต์เฮลด์ และ โทมัส ทิล (2539) กล่าวว่าบรรดาผู้เชี่ยวชาญต่างกล่าวว่าความภักดีตายไปแล้ว ตัวเลขสถิติเองก็ดูเหมือนจะยืนยัน ในปัจจุบันนี้ถั่วเหลืองแล้วบริษัททั่วไปของสหรัฐอเมริกาสูญเสียลูกค้าครั้งหนึ่งที่มีอยู่ภายใน 5 ปี ครั้งหนึ่งของพนักงานบริษัทจะสูญเสียไปภายใน 4 ปี และสูญเสียพนักงานในช่วงเวลาไม่ถึง 1 ปี ประสิทธิภาพแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งลูกค้าหรือพนักงาน หรือนักลงทุน ผู้ขาดความภักดีกับบริษัท สร้างความชะงักงันขัดขวางการเติบโตของผลการปฏิบัติงานของบริษัทในอัตรา 25-50% บางครั้งก็สูงกว่า ธุรกิจใดก็ตามที่มุ่งให้ความสนใจกับการแสวงหาลูกค้าที่ดีและพยายามรักษาลูกค้าดี ๆ นั้นไว้ สนใจคัดเลือกพนักงานผู้มีผลงาน นักลงทุน

ที่ให้การสนับสนุนบริษัท จะเป็นบ่อเกิดแห่งผลลัพธ์ยอดเยี่ยมคิดตามมา การสร้างมูลค่าให้แก่ลูกค้าคือรากฐานสำคัญแห่งความสำเร็จของทุก ๆ ระบบธุรกิจ การสร้างมูลค่าให้แก่ลูกค้าเป็นตัวสร้างความภักดีและความภักดีก็จะกลับไปสร้างความเติบโต ผลกำไรและเพิ่มมูลค่ามากขึ้น การสร้างมูลค่าพร้อมด้วยความภักดีเป็นหัวใจสำคัญที่แท้จริงของธุรกิจซึ่งจะประสบความสำเร็จ ยืนหยัดได้อย่างยาวนาน

โจเซฟ รอยส์ (1908 อ้างใน เฟรดเดอริก เอฟ. ไรท์เฮลด์ และ โทมัส ทิล, 2539) ความภักดีนี้จัดตัวของมันเองในลักษณะของลำดับชั้นการบังคับบัญชา ระดับต่ำสุดคือความภักดีต่อปัจเจกบุคคลสูงขึ้นมาคือความภักดีที่มีต่อกลุ่มคณะในระดับสูงสุดนั้น ความภักดีเกี่ยวพันเชื่อมโยงกับธุรกิจพอ ๆ กับกิจกรรมด้านอื่นของมนุษย์ ข้อเท็จจริงจึงมีอยู่ว่าธุรกิจบางประเภทและผู้คนในแวดวงธุรกิจ หนึ่ง ๆ จะสำแดงความภักดีของพวกเขาก็ต่อเมื่อสนองตอบผลประโยชน์และความได้เปรียบในระยะสั้นของตัวเองหรือการที่บางคนมีวิจารณญาณในเชิงเสื่อมทราม ทำลายประเพณีอันดีงามก็ไม่อาจเปลี่ยนความจริงที่ว่าความภักดีมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันเกือบทุกสิ่งทุกอย่างที่พวกเขาทำในการดำเนินธุรกิจ ฉะนั้นการบริหารฐานภักดีไม่ใช่แค่ความภักดีที่มีต่อปัจเจกชนคนใดคนหนึ่งหรือหมู่คณะแต่เป็นความภักดีต่อชุดของหลักการที่จะยังให้ธุรกิจนั้นสามารถสนองประโยชน์แก่องค์ประกอบหรือปัจจัยทั้งหมดขององค์กรได้อย่างมั่นคง

วินัย จงสมจิต (2540) ปัจจัยบางประการที่มีต่อความสำเร็จของสหกรณ์ คือ บรรดาสมาชิกสหกรณ์ต้องเข้าถึงวิญญูณนักรสหกรณ์ หมายถึงสมาชิกสหกรณ์ต้องรักษาแบบแผน ระเบียบ วินัยของสหกรณ์ไว้อย่างเคร่งครัด กระทำธุรกิจรวมกันด้วยความสามัคคี ซื่อสัตย์ อดทน และเสียสละอย่างเฉลียวฉลาด จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายสูงสุดที่ต้องการนั้นคือความมั่งคั่ง มั่นคงและสันติสุขตามอัธภาพได้

สอาด แก้วเกษ (2544) การรวมกันทำธุรกิจแบบสหกรณ์มิใช่ต่างคนต่างทำ เช่น รวมกันกู้เงิน รวมกันซื้อปุ๋ย ยา ข้าวสาร รวมกันขาย เป็นต้น การรวมกันจำเป็นต้องนำหลักการสหกรณ์มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งเศรษฐกิจและสังคม วิธีการสหกรณ์ คือการรวมกันร่วมมือทำธุรกิจ การรวมกันจะต้องร่วมมือทั้งร่วมแรง คือ แรงกาย แรงความคิด หรือปัญญาและ แรงทรัพย์ และการร่วมใจ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ เสียสละ สามัคคีและความมีวินัยต่อกัน จึงจะสามารถทำธุรกิจให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกได้อย่างแท้จริง

ความภักดีของสมาชิกสหกรณ์

1. สมาชิกสหกรณ์ จะดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ของตนเป็นส่วนใหญ่ในด้านการซื้อสินค้า การขายผลิตภัณฑ์ เช่น ต้องซื้อสินค้าในสหกรณ์ หรือเมื่อสมาชิกจะขายผลิตภัณฑ์จะต้องขายให้กับ สหกรณ์ ของตน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์ในอนาคต

2. ด้านสินเชื่อ สมาชิกจะต้องทำธุรกิจด้านการกู้เงิน การฝากเงินกับสหกรณ์เท่านั้น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วสมาชิกมักจะก่อหนี้กับภายนอกเกินความจำเป็น นอกจากนี้สมาชิกจะต้องส่งเงิน ชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ตามกำหนดเวลา ตามสัญญา กับสหกรณ์ รวมทั้งการใช้บริการต่าง ๆ จาก สหกรณ์ (สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2546)

สรุปได้ว่าความภักดีของสมาชิกสหกรณ์ คือ การที่สมาชิกดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ทั้งในด้านการซื้อสินค้า การขายผลิตภัณฑ์ การฝากเงิน การกู้เงินและการชำระหนี้เงินกู้ การใช้บริการจาก สหกรณ์ โดยสมาชิกสหกรณ์มีการประพฤติปฏิบัติตรงต่อความจริง มีความซื่อสัตย์ มีสัจจะและความจริงใจ ต่อสหกรณ์ของตน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จำลอง ศิริเพ็ญพงศ์ (2524 อ้างใน นิรชา เวียงสา, 2524: 32) ได้ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรสับบางมด จำกัด โดยแบ่งปัจจัยออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจประกอบด้วยปัจจัย 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายสมาชิก ฝ่ายสหกรณ์อำเภอ ฝ่ายวัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยที่มีใช้ทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อุดมการณ์ ซึ่งหมายถึง ความจงรักภักดีที่สมาชิกมีต่อ สหกรณ์ ความศรัทธาใน สหกรณ์ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ การเผยแพร่งานสหกรณ์และการเสียสละเวลาให้แก่สหกรณ์ ปรากฏว่า ฝ่ายบริหารซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการดำเนินการ 12 คน ได้คะแนนโดยเฉลี่ยร้อยละ 96.25 อุดมการณ์ดังกล่าวรวมฝ่ายสมาชิก ตัวชี้แสดงถึงระดับอุดมการณ์ของสมาชิก ได้คะแนนโดยเฉลี่ยร้อยละ 79.76

สมาน ทองสิมา (2528) กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรม สหกรณ์ สรุปได้ดังนี้คือ การจัดการสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จมักจะเป็นสหกรณ์ที่กลุ่มคนสามฝ่ายทำงานตามลำดับชั้น ตามสายบังคับบัญชา มีกลุ่มสมาชิกเป็นผู้มีอำนาจสูงสุด รองลงมาคือคณะกรรมการดำเนินการ มีผู้จัดการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์อยู่ในลำดับสุดท้าย สมาชิกสหกรณ์มีบทบาทในการจัดการสหกรณ์แตกต่างกับผู้ถือหุ้นในบริษัทห้างร้าน ทั้งนี้เพราะสมาชิกสหกรณ์เป็นเจ้าของและมีสิทธิที่จะเป็นกรรมการสหกรณ์และควบคุมกิจการสหกรณ์เท่าเทียมกันทุกคน ดังนั้นสมาชิกจึงมีความจำเป็นที่จะต้องคอยติดตามกิจการของสหกรณ์และติดต่อกับสหกรณ์ด้วยตนเองอยู่เสมอ

ยาใจ ไวยยาบาล (2529) กล่าวว่า สมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จระดับสูงมีความรู้ดีในเรื่องหลักสหกรณ์ รองลงมาคือ เรื่องการจัดตั้งและการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ เรื่องความหมายและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์และเรื่องสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ แต่ยังขาดความรู้ในเรื่องโครงสร้างและองค์ประชุมของสหกรณ์ และมีส่วนร่วมกับสหกรณ์มากกว่าสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จระดับต่ำ และพบว่าพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จระดับสูงและระดับต่ำมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการกับสหกรณ์มากกว่าการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจกับสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จระดับสูงมีพฤติกรรมต่อสหกรณ์ดีกว่าสมาชิกที่ประสบความสำเร็จระดับต่ำ โดยพฤติกรรมกับความรู้ของสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จระดับสูงเป็นอิสระต่อกัน แต่พฤติกรรมกับทัศนคติไม่เป็นอิสระต่อกัน

ประเสริฐ จรรยาสุภาพ (2530) กล่าวว่า คุณธรรมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิก แม้จะเป็นหนึ่งในหลาย ๆ ปัจจัยก็ตาม แต่ก็อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาก็ได้ เช่น การทุจริต การไม่รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบ การเอาใจเอาเปรียบซึ่งกันและกัน เป็นต้น จึงควรให้ความสำคัญของการปลูกฝังคุณธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นคุณธรรมสหกรณ์สำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรม การมีส่วนร่วมของสมาชิก รวมถึงการรู้จักช่วยเหลือตนเอง ความสมัครสมานสามัคคี การประหยัดและอดออม และความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นคุณธรรมที่สมาชิกเห็นพ้องว่าสมควรมีการปลูกฝังแก่สมาชิกเพื่อยึดเป็นแนวทางปฏิบัติในสหกรณ์สืบไป

วิวัฒน์ กิวนนท์ (2528 อ้างใน ประเสริฐ จรรยาสุภาพ, 2530: 15) ให้ทรรศนะว่า มีหลักการสหกรณ์เท่านั้นที่จะแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจได้ด้วยคุณธรรม และยังมีความเห็นว่าการทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จจะต้องยึดหลักการช่วยตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และประหยัดควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมด้านอื่นๆ อีก เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความสามัคคีและความมีวินัย เป็นต้น

ธานี พิทักษ์ผล (2536) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับผลการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์ในภาคเกษตรของไทย พบว่า ตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในภาคการเกษตรของไทย ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมใหญ่ของสมาชิก การเข้าร่วมประชุมกลุ่มของสมาชิก การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการฝากเงินกับสหกรณ์ การทำธุรกิจสินเชื่อกับสหกรณ์ การทำธุรกิจการซื้อกับสหกรณ์และการชำระหนี้ของสมาชิกให้แก่สหกรณ์

ยินดี เจ้าแก้ว (2528 อ้างใน ธานี พิทักษ์ผล, 2536: 15) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรม ความคิดเห็นและความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์ออมทรัพย์นครบุรีรัมย์

จำกัด สรุปได้ดังนี้คือ สมาชิกมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ต่อกรรมการดำเนินการ และบริการของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ดีและมีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม ความคิดเห็นและความรู้ความเข้าใจของสมาชิกและกรรมการดำเนินการคือ ระดับอายุของสมาชิก ประสบการณ์การเป็นกรรมการ และระดับการศึกษา

ปิยะวรรณ พุ่มโพธิ์ (2542) ได้ศึกษาความภักดีต่อตราสินค้า การขยายตราสินค้าและการประเมินของผู้บริโภคต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขยายตราสินค้า กล่าวว่า นักการตลาดและนักวิชาการได้กำหนดแนวทางการวัดความภักดีต่อตราสินค้าจากพฤติกรรม (behavioral approach to brand loyalty) โดยวัดจากลำดับการซื้อสินค้า เช่น ซื้อสินค้าชื่อ A ติดต่อกัน 3 ครั้งขึ้นไป งานวิจัยของ Tucker & McConnell ได้ใช้เกณฑ์การซื้อสินค้า 3 ครั้งเป็นการวัดความภักดีของการซื้อสินค้าต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ครั้งหรือมากกว่า และวัดจากการแบ่งสัดส่วนการซื้อ เป็นการวัดความภักดีต่อตราสินค้าของ Charlton และ Enermberg โดยใช้เกณฑ์สัดส่วนการซื้อสินค้าตราเดิม 4 ครั้ง หรือมากกว่าในระยะเวลา 6 อาทิตย์ โดยไม่มีกิจกรรมทางการตลาดใดมาเกี่ยวข้อง แต่การวัดความภักดีในด้านพฤติกรรมของผู้บริโภคก็มีข้อจำกัด ดังนี้

1. การดูจากลำดับอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ เช่น วัตถุประสงค์ของการซื้อสินค้าทั้ง 3 ครั้งอาจจะแตกต่างกัน เช่น ครั้งแรกซื้อสินค้าสำหรับตัวเอง ครั้งที่สองสำหรับครอบครัว ครั้งที่สามสำหรับเพื่อน แต่อย่างไรก็ตามการวัดแบบนี้ก็ยังแสดงให้เห็นถึงทัศนคติที่ดีของผู้บริโภคต่อสินค้านั้น ๆ

2. จากปัจจัยด้านอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น ความสะดวกในการซื้อตราสินค้านั้น ๆ ปัจจัยด้านราคาหรือปัจจัยตัวอื่นที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ถ้าปัจจัยตัวหนึ่งตัวใดเปลี่ยนแปลงไป ผู้บริโภคอาจจะเปลี่ยนไปซื้อตราสินค้าอื่นอย่างรวดเร็ว

ภาคสรุป

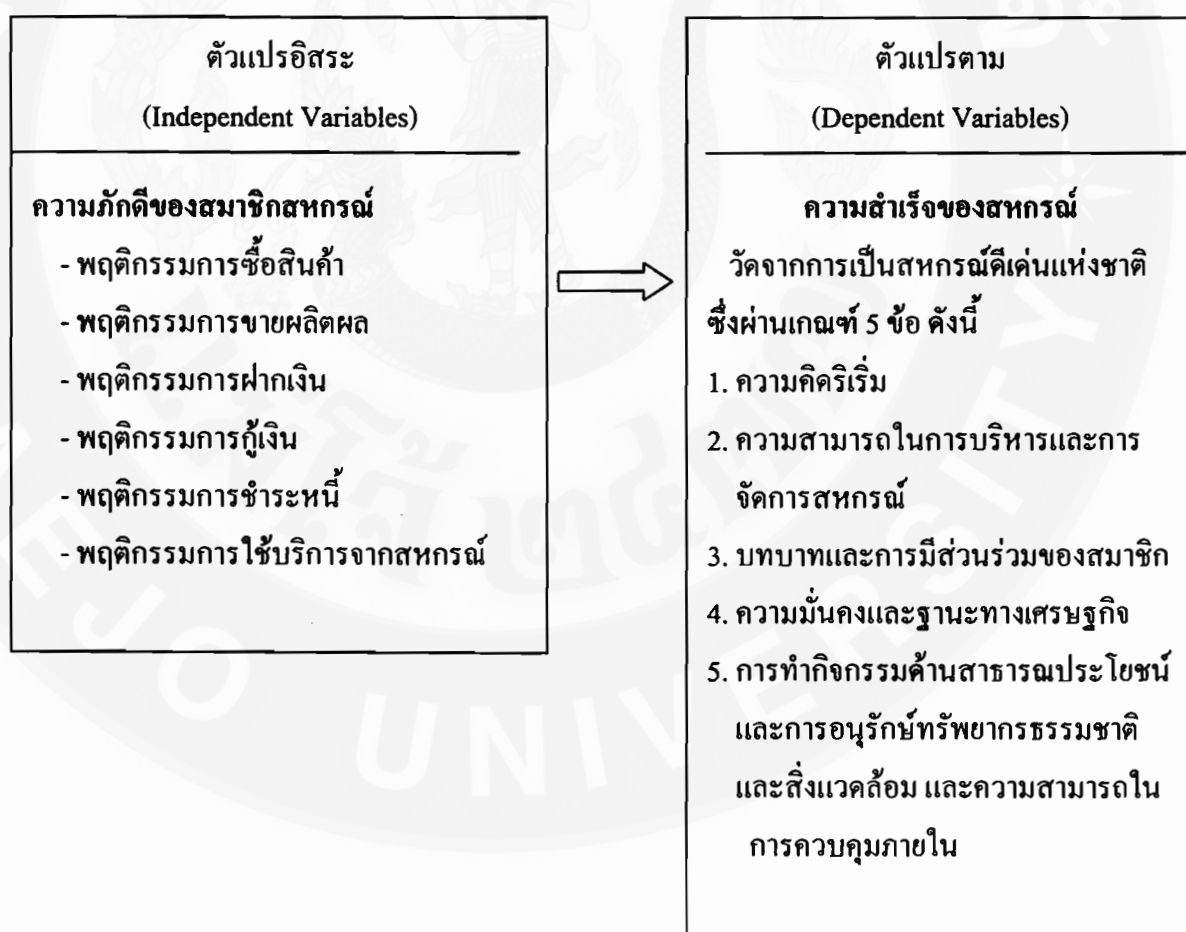
จากผลการตรวจเอกสาร พอจะกำหนดตัวแปรการศึกษาครั้งนี้ได้ว่า ความสำเร็จของ สหกรณ์ อาจมาจากส่วนประกอบหลายส่วน เช่น ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสหกรณ์ในหลักการสหกรณ์ ทุนดำเนินงานสหกรณ์ ปริมาณธุรกิจที่เพียงพอ ผู้จัดการสหกรณ์ ความต้องการของกลุ่มบุคคลที่จะรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ แต่ส่วนหนึ่งที่มีการพูดถึงกันบ่อยครั้งคือความภักดีของสมาชิกสหกรณ์ที่มีต่อ สหกรณ์ของตน ซึ่งยังมีผู้ใดศึกษาไว้ การศึกษาครั้งนี้จะทำการวัดความภักดีของสมาชิกจาก พฤติกรรมด้านการซื้อสินค้าการขยายผลผลิต การฝากเงิน การกู้เงิน การใช้บริการจากสหกรณ์ และการชำระหนี้

พฤติกรรมด้านการซื้อ สินค้า การขายผลิตผล การฝากเงิน การกู้เงิน การใช้บริการจากสหกรณ์ และการชำระหนี้ ประโยชน์หรือนัยยะของการศึกษาครั้งนี้อยู่ที่ว่า หากความภักดีของสมาชิกมีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์ จะได้ทราบถึงวิธีที่จะปลูกฝังความภักดีให้กับสมาชิกสหกรณ์ (ดูกรอบแนวคิดในการวิจัย)

สมมติฐานในการวิจัย

ความภักดีจากพฤติกรรมการทำธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นมีความแตกต่างจากความภักดีจากพฤติกรรมการทำธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ทั่วไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความภักดีของสมาชิกสหกรณ์กับผลสำเร็จของการดำเนินงานสหกรณ์ ได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้แบบเจาะจง (purposive sampling) โดยมีวิธีเลือก ดังนี้

1. การเลือกสหกรณ์ เลือกโดยเจาะจงคือเจาะจงเลือกสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ทั้ง 4 ภาคกับสหกรณ์ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสหกรณ์ดีเด่นในพื้นที่เดียวกัน ดังนี้

กลุ่มที่เป็นสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

1. สหกรณ์การเกษตรสูงเนิน จำกัด จ.นครราชสีมา
2. สหกรณ์การเกษตรสารภี จำกัด จ.เชียงใหม่
3. สหกรณ์กองทุนสวนยางในเขตปฏิรูปที่ดินบ้านทางเกวียน จำกัด จ.พัทลุง
4. สหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด จ.ตราด

จากนั้นทำการเลือกสุ่มแบบกลุ่ม (cluster sampling) จากสหกรณ์ที่ไม่เป็นสหกรณ์ดีเด่นในพื้นที่จังหวัดเดียวกัน

กลุ่มที่เป็นสหกรณ์เปรียบเทียบ

1. สหกรณ์การเกษตรจักรราช จำกัด จ.นครราชสีมา
2. สหกรณ์การเกษตรสันทราย จำกัด จ.เชียงใหม่
3. สหกรณ์กองทุนสวนยางควนโกก จำกัด จ.พัทลุง
4. สหกรณ์การเกษตรบ่อไร่ จำกัด จ.ตราด

ประชากรในการศึกษารั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ทั้งหมด จำนวน 14,903 คน ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อน (e) เท่ากับ 10% รายละเอียดวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error) = 0.10

จากสูตรจะได้

$$\begin{aligned} n &= \frac{14,903}{1 + 14,903(0.1)^2} \\ &= \frac{14,903}{150.03} \\ n &= 99.3 \text{ (ประมาณ 100 ตัวอย่าง)} \end{aligned}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเพิ่มจากขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้ประมาณ 20% เพื่อความเหมาะสมและลดความคลาดเคลื่อน โดยการสุ่มตัวอย่างจะใช้ตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่มเท่ากัน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้การเลือกสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับสลาก simple random sampling โดยมีวิธีดังนี้

1. ให้หมายเลขสมาชิกตามทะเบียนแต่ละสหกรณ์
2. จับสลากหมายเลขสมาชิกแต่ละสหกรณ์จนได้จำนวนสมาชิกที่ต้องการ ซึ่งแต่ละสหกรณ์มีตัวอย่างที่จะต้องทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

กลุ่มที่เป็นสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

1. สหกรณ์การเกษตรสูงเนิน จำกัด จ.นครราชสีมา จำนวนตัวอย่าง 20 คน
2. สหกรณ์การเกษตรสารภี จำกัด จ.เชียงใหม่ จำนวนตัวอย่าง 10 คน
3. สหกรณ์กองทุนสวนยางในเขตปฏิรูปที่ดินบ้านทางเกวียน จำกัด จ.พัทลุง
จำนวนตัวอย่าง 5 คน
4. สหกรณ์การเกษตรเมืองตรวด จำกัด จ.ตรวด จำนวนตัวอย่าง 25 คน

กลุ่มที่เป็นสหกรณ์เปรียบเทียบ

1. สหกรณ์การเกษตรจักราช จำกัด จ.นครราชสีมา	จำนวนตัวอย่าง 20 คน
2. สหกรณ์การเกษตรสันทราย จำกัด จ.เชียงใหม่	จำนวนตัวอย่าง 10 คน
3. สหกรณ์กองทุนสวนยางควนโก จำกัด จ.พัทลุง	จำนวนตัวอย่าง 5 คน
4. สหกรณ์การเกษตรบ่อไร่ จำกัด จ.ตราด	จำนวนตัวอย่าง 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทางของวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ซึ่งมีทั้งคำถามปลายปิด (close-ended questions) และคำถามแบบปลายเปิด (open-ended questions) โดยในแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ อาชีพ รายได้ ระยะทางจากบ้านมาถึงสหกรณ์ การใช้พาหนะเดินทางมาที่สหกรณ์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความภักดีของสมาชิกสหกรณ์พิจารณาจากพฤติกรรมของสมาชิกในด้านการซื้อสินค้า การขายผลิตผล การฝากเงิน การกู้เงิน การชำระหนี้ การใช้บริการจากสหกรณ์ รวมถึงทัศนคติเกี่ยวกับการทำธุรกิจกับสหกรณ์โดยให้สมาชิกของหน่วยตัวอย่างแสดงความคิดเห็นในแบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยมาตรวัดแบบไลเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งมีคำตอบในการเลือก 5 ตัวเลือก โดยกำหนดให้ค่าของคะแนนในแต่ละข้อ ดังนี้

ภักดีในข้อนั้น ๆ มากที่สุด = 5 คะแนน มาก = 4 คะแนน ปานกลาง = 3 คะแนน น้อย = 2 คะแนน น้อยที่สุด = 1 คะแนน

การทดสอบแบบสัมภาษณ์

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้ทดสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์ในด้านความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสัมภาษณ์นั้น เมื่อประมวลคำถามที่เกี่ยวข้องกับความภักดีในพฤติกรรม ทั้ง 6 ด้าน จากการตรวจสอบเอกสารและจากแบบสอบถามงานวิจัยที่

เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับใช้แล้ว ได้นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบ สัมภาษณ์ทั้งหมดชิ้นหนึ่งก่อนเพื่อช่วยให้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลได้ตรงประเด็นและเนื้อหาที่ต้องการจะ วัด

2. ความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ (reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ออกไปทดสอบกับ สมาชิกสหกรณ์การเกษตร จำนวน 20 ชุด เพื่อทดสอบความเข้าใจในเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งเพื่อให้แบบสัมภาษณ์นั้นมีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปสอบถามจริง

การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างโดยวิธี การสัมภาษณ์ตัวสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละสหกรณ์ที่เป็นตัวอย่างและได้จากการสัมภาษณ์ประธาน กรรมการสหกรณ์หรือผู้จัดการสหกรณ์ รวมถึงเก็บข้อมูลของหน่วยตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์จากข้อมูล ของสหกรณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพรวมสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์เอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสาร วารสาร รายงานการวิจัย หนังสือ ทั้งจากหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ ข้อมูลพื้นฐานใช้เป็นแนวทางในการวิจัย รวมถึงข้อบังคับสหกรณ์ รายงานกิจการสหกรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติดังนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนาอธิบายลักษณะทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ โดยใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) นำเสนอด้วยตาราง

2. ใช้สถิติเชิงพรรณนาอธิบายความถี่ในพฤติกรรมกรรมการทำธุรกิจและการเข้าร่วมกิจกรรมกับ สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ โดยใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) นำเสนอด้วย ตาราง

3. ใช้ค่าสถิติ Kolmogorov – Smirnov Z Test เพื่อทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติและกลุ่มสหกรณ์ที่ใช้เปรียบเทียบ เพื่อหาความแตกต่างระหว่างสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม กับการทำธุรกิจกับสหกรณ์

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งผลการศึกษาและวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ

1. ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม
2. ความภักดีของสมาชิกสหกรณ์โดยพิจารณาจากพฤติกรรม 6 ด้าน ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม รวมถึงทัศนคติเกี่ยวกับการทำธุรกิจกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม
3. ความภักดีจากพฤติกรรม 6 ด้านของสมาชิกสหกรณ์กับความสำเร็ของสหกรณ์

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ ทั้งในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปในเรื่อง เพศ อายุ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ การศึกษา รายได้ อาชีพหลัก และปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ เช่น ระยะทางจากบ้านมาถึงที่สหกรณ์ และยานพาหนะที่ใช้สำหรับเดินทางมาที่สหกรณ์ ผลที่ได้จากการศึกษา

ตาราง 1 เปรียบเทียบเพศของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
ดีเด่น	จำนวน	31	29	60
	ร้อยละ	51.7	48.3	100.0
ทั่วไป	จำนวน	38	22	60
	ร้อยละ	63.3	36.7	100.0

เมื่อพิจารณาเพศของสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละกลุ่มสหกรณ์ พบว่าสัดส่วนระหว่าง เพศชายกับเพศหญิงของสหกรณ์ดีเด่นจะมีจำนวนเท่า ๆ กัน คือร้อยละ 51.7 และ 48.3 ตามลำดับ แต่ในสหกรณ์ทั่วไปสัดส่วนของเพศชายจะมีจำนวนมากกว่าเพศหญิง คือ ร้อยละ 63.3 และ 36.7 ตามลำดับ จากการเปรียบเทียบสัดส่วนเพศชายกับเพศหญิงในสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ค่า $Z = 0.639$ Sig. = 0.809 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 2 เปรียบเทียบอายุของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		อายุ					รวม
		30-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61-70 ปี	71 ปี ขึ้นไป	
ดีเด่น	จำนวน	23	15	15	7	-	60
	ร้อยละ	38.3	25.0	25.0	11.7	-	100.0
ทั่วไป	จำนวน	14	20	19	5	2	60
	ร้อยละ	23.3	33.3	31.7	8.3	3.3	100.0

เมื่อพิจารณาจากช่วงอายุของสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละกลุ่มแล้ว พบว่า สมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่นที่มีช่วงอายุ 30 – 40 ปี จะมีสัดส่วนมากที่สุด คือร้อยละ 38.3 และรองลงมาคือช่วงอายุ 41 – 50 ปี และ 51 – 60 ปี ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 25.0 เท่ากัน แต่เมื่อพิจารณาจากสมาชิก สหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ทั่วไปแล้วพบว่า ช่วงอายุ 41 – 50 ปี จะมีสัดส่วนมากที่สุดคือ ร้อยละ 33.3 และรองลงมาได้แก่ช่วงอายุ 51 – 60 ปี มีสัดส่วนร้อยละ 31.7 และช่วงอายุ 30 – 40 ปี มี สัดส่วนร้อยละ 23.3 จากการเปรียบเทียบช่วงอายุของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ค่า $Z = 0.822$ Sig. = 0.509 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 3 เปรียบเทียบระดับการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		ระดับการศึกษา			รวม
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	
ดีเด่น	จำนวน	44	16	-	60
	ร้อยละ	73.30	26.70	-	100.0
ทั่วไป	จำนวน	54	4	2	60
	ร้อยละ	90.00	6.70	3.30	100.0

เมื่อพิจารณาจากระดับการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละกลุ่มแล้ว พบว่า สมาชิก สหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่นจะจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาที่มีสัดส่วนมากที่สุด คือร้อยละ 73.3 และรองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 26.7 และเมื่อพิจารณาจากสมาชิก สหกรณ์ในกลุ่ม

สหกรณ์ทั่วไปแล้วพบว่า จะจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาจะมีสัดส่วนมากที่สุด คือ ร้อยละ 90.0 และรองลงมาระดับมัธยมศึกษา มีสัดส่วนร้อยละ 6.7 และระดับปริญญาตรี มีสัดส่วนร้อยละ 3.3 จากการเปรียบเทียบระดับการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ค่า $Z = 0.913$ Sig. = 0.375 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 4 เปรียบเทียบระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของ สหกรณ์		ระยะเวลาการเป็นสมาชิก				รวม
		ต่ำกว่า 10 ปี	11 – 20 ปี	21 - 30 ปี	สูงกว่า 30 ปี	
ดีเด่น	จำนวน	34	18	5	3	60
	ร้อยละ	56.7	30.0	8.3	5.0	100.0
ทั่วไป	จำนวน	33	19	5	3	60
	ร้อยละ	55.0	31.7	8.3	5.0	100.0

เมื่อพิจารณาถึงระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่น และกลุ่มสหกรณ์ทั่วไปแล้ว พบว่า ในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่นจะเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีสัดส่วนร้อยละ 56.7 ช่วง 11 – 20 ปี มีสัดส่วนร้อยละ 30.0 ช่วง 21 – 30 ปี มีสัดส่วนร้อยละ 8.3 และในกลุ่มสหกรณ์ทั่วไปจะเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีสัดส่วนร้อยละ 55.0 ช่วง 11 – 20 ปี มีสัดส่วนร้อยละ 31.7 ช่วง 21 – 30 ปี มีสัดส่วนร้อยละ 8.3 จากการเปรียบเทียบระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ของทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ค่า $Z = 0.091$ Sig. = 1.000 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 5 เปรียบเทียบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		อาชีพ				รวม
		ทำสวน	ทำนา	รับจ้าง	อื่น ๆ	
ดีเด่น	จำนวน	32	13	4	11	60
	ร้อยละ	53.3	21.7	6.7	18.3	100.0
ทั่วไป	จำนวน	45	13	1	1	60
	ร้อยละ	75.0	21.7	1.7	1.7	100.0

เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละกลุ่มสหกรณ์แล้ว พบว่าในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่นมีอาชีพทำสวนร้อยละ 53.3 ซึ่งจะมีลักษณะเด่นไปตามภูมิภาคคือ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ทำสวนยาง รองลงมาได้แก่อาชีพทำนา ร้อยละ 21.7 อาชีพอื่นๆ ร้อยละ 18.3 และอาชีพรับจ้างร้อยละ 6.7 ส่วนในกลุ่มสหกรณ์ทั่วไปมีอาชีพทำสวนร้อยละ 75.0 ลักษณะเช่นเดียวกับสหกรณ์ดีเด่น อาชีพทำนาร้อยละ 21.7 อาชีพรับจ้างและอาชีพอื่น ๆ มีสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ 1.7 จากการเปรียบเทียบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์ของทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ค่า $Z = 1.187$ Sig. = 0.120 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 6 เปรียบเทียบรายได้ในครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		รายได้ต่อปี				รวม
		ต่ำกว่า 100,000 บาท	100,001 – 200,000 บาท	200,001 – 300,000 บาท	สูงกว่า 400,000 บาท	
ดีเด่น	จำนวน	40	15	4	1	60
	ร้อยละ	66.7	25.0	6.7	1.7	100.0
ทั่วไป	จำนวน	46	9	5	-	60
	ร้อยละ	76.7	15.0	8.3	-	100.0

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ในครอบครัวต่อปีจากการประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์ใน สหกรณ์แต่ละกลุ่มแล้วพบว่า ในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่นมีรายได้ต่ำกว่า 100,000 บาทต่อปี ร้อยละ 66.7 รองลงมา

ต่ำกว่า 200,000 บาทต่อปี ร้อยละ 25.0 ส่วนในกลุ่มสหกรณ์ทั่วไปมีรายได้ต่ำกว่า 100,000 บาทต่อปี ร้อยละ 76.7 รองลงมาต่ำกว่า 200,000 บาทต่อปี ร้อยละ 15.0 ซึ่งทั้งสหกรณ์ดีเด่นและ สหกรณ์ทั่วไป สมาชิกสหกรณ์จะมีรายได้ต่ำกว่า 200,000 บาทต่อปี มีสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ 91.7 จากการเปรียบเทียบรายได้ต่อปีของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ค่า $Z = 0.548$ Sig. = 0.925 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 7 เปรียบเทียบระยะทางจากบ้านถึงสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของ สหกรณ์		ระยะทางจากบ้านถึงสหกรณ์					รวม
		ต่ำกว่า 5 กม.	6 – 15 กม.	16 – 25 กม.	26 – 35 กม.	มากกว่า 35 กม.	
ดีเด่น	จำนวน	27	19	12	1	1	60
	ร้อยละ	45.0	31.7	20.0	1.7	1.7	100.0
ทั่วไป	จำนวน	31	23	3	3	-	60
	ร้อยละ	51.7	38.3	5.0	5.0	-	100.0

เมื่อพิจารณาถึงระยะทางจากบ้านของสมาชิกสหกรณ์ถึงที่ตั้งของสหกรณ์พบว่า สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นมีระยะทางจากบ้านถึงที่ตั้งของสหกรณ์ในระยะต่ำกว่า 5 กิโลเมตร มีสัดส่วนร้อยละ 45.0 ในช่วงระยะทาง 6-15 กิโลเมตร มีสัดส่วนร้อยละ 31.7 และช่วงระยะทาง 16 – 25 กิโลเมตรจะมีสัดส่วนร้อยละ 20.0 ส่วนในสหกรณ์ทั่วไปสมาชิกสหกรณ์มีระยะทางจากบ้านมาถึงสหกรณ์ในระยะที่ต่ำกว่า 5 กิโลเมตร มีสัดส่วนร้อยละ 51.7 ช่วงระยะทาง 6 – 15 กิโลเมตร มีสัดส่วนร้อยละ 38.3 ระยะทาง 16 – 25 กิโลเมตร และ 26 – 35 กิโลเมตร มีสัดส่วนร้อยละ 5 เช่นเดียวกัน จากการเปรียบเทียบระยะทางในการเดินทางจากบ้านมาถึงที่สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ค่า $Z = 0.730$ Sig. = 0.660 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 8 เปรียบเทียบการใช้ยานพาหนะในการเดินทางมาสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของ สหกรณ์		ยานพาหนะในการเดินทางมาสหกรณ์				รวม
		รถยนต์ โดยสาร	รถยนต์ ส่วนตัว	มอเตอร์ไซด์	อื่น ๆ	
ดีเด่น	จำนวน	5	22	26	7	60
	ร้อยละ	8.3	36.7	43.3	11.7	100.0
ทั่วไป	จำนวน	7	10	33	10	60
	ร้อยละ	11.7	16.7	55.0	16.7	100.0

เมื่อพิจารณาจากการใช้พาหนะในการเดินทางมาสหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์แต่ละกลุ่มแล้วพบว่า สมาชิกในสหกรณ์ดีเด่นจะเดินทางมาที่สหกรณ์โดยใช้รถจักรยานยนต์มีสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 43.3 และเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวร้อยละ 36.7 ส่วนในสหกรณ์ทั่วไปนั้น การเดินทางมาที่สหกรณ์โดยใช้รถจักรยานยนต์มีสัดส่วนสูงสุดคือร้อยละ 55.0 และเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 16.7 จากการเปรียบเทียบการใช้พาหนะในการเดินทางมาสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่มพบว่า ค่า $Z = 0.913$ Sig. = 0.375 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบคุณสมบัติด้านสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์และปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ ของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะใช้นามาวิเคราะห์เปรียบเทียบในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปในครั้งนี้ คุณสมบัติของสมาชิกสหกรณ์และปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ ในสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่มนี้ไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีอุปสรรคต่อการทำธุรกิจและการเข้าร่วม กิจกรรมกับสหกรณ์

4.2 ผลการวิเคราะห์ความภักดีของสมาชิกสหกรณ์โดยพิจารณาจากพฤติกรรมในการทำธุรกิจและการเข้าร่วมกิจกรรมกับสหกรณ์ รวมถึงทัศนคติเกี่ยวกับการทำธุรกิจกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

ในส่วนนี้จะเป็นผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความภักดีของสมาชิกสหกรณ์โดยพิจารณาจากพฤติกรรม 6 ด้าน ได้แก่ การเข้ามาซื้อสินค้าในสหกรณ์ การขายผลผลิตผ่านสหกรณ์ การฝากเงินกับ สหกรณ์

การกู้เงินจากสหกรณ์ การชำระหนี้คืนสหกรณ์ และการเข้ามาใช้ในบริการด้านอื่น ๆ ของสหกรณ์ รวมถึงทัศนคติเกี่ยวกับการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม ผลการศึกษา ดังนี้

ตาราง 9 เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการซื้อวัสดุการเกษตรจากสหกรณ์ในปีที่ผ่านมาของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		การซื้อวัสดุการเกษตรจากสหกรณ์ในปีที่ผ่านมา			รวม
		ไม่เคย	บางครั้ง	ทุกครั้ง	
ดีเด่น	จำนวน	20	15	25	60
	ร้อยละ	33.3	25.0	41.7	100.0
ทั่วไป	จำนวน	8	26	26	60
	ร้อยละ	13.3	43.3	43.3	100.0

4.2.1 ความภักดีจากพฤติกรรมการซื้อวัสดุการเกษตรจากสหกรณ์ในปีที่ผ่านมาของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

ธุรกิจซื้อเป็นกิจกรรมที่สำคัญประการหนึ่งของสหกรณ์การเกษตร คือ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืชและสินค้าอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายให้กับสมาชิกในราคา ยุติธรรม เมื่อสิ้นปีหากสหกรณ์มีกำไรก็จะจ่ายเงินเฉลี่ยคืนกำไรให้กับสมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกทำกับสหกรณ์ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่นเข้ามาซื้อปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช วัสดุการเกษตรจากสหกรณ์ในปีที่ผ่านมาทุกครั้งร้อยละ 41.7 รองลงมาบางครั้งร้อยละ 25.0 และสมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ทั่วไปเข้ามาซื้อสินค้าจากสหกรณ์ทุกครั้งและบางครั้งร้อยละ 43.3 เท่ากัน เมื่อทำการเปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการเข้ามาซื้อปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช วัสดุการเกษตรจากสหกรณ์ในปีที่ผ่านมาของสมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่นและกลุ่มสหกรณ์ทั่วไป แล้วพบว่า ค่า $Z = 1.095$ Sig. = 0.181 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 10 เปรียบเทียบความถี่จากพฤติกรรมการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากสหกรณ์ของสมาชิก
สหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		การซื้อสินค้าอุปโภค บริโภคจากสหกรณ์			รวม
		ในปีที่ผ่านมา			
		ไม่เคย	บางครั้ง	ทุกครั้ง	
ดีเด่น	จำนวน	18	22	20	60
	ร้อยละ	30.0	36.7	33.3	100.0
ทั่วไป	จำนวน	44	14	2	60
	ร้อยละ	73.3	23.3	3.3	100.0

4.2.2 ความถี่จากพฤติกรรมการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากสหกรณ์ในปีที่ผ่านมาของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่นเข้ามาซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากสหกรณ์ในปีที่ผ่านมาทุกครั้งร้อยละ 33.3 รองลงมาบางครั้งร้อยละ 36.7 และสมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ทั่วไปเข้ามาซื้อสินค้าจากสหกรณ์ทุกครั้งร้อยละ 3.3 รองลงมาบางครั้ง ร้อยละ 23.3 เมื่อทำการเปรียบเทียบความถี่จากพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์ในการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคของสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปแล้วพบว่า ค่า $Z = 2.373$ Sig. = 0.000 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าสมาชิกสหกรณ์ที่อยู่ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปมีความถี่ในการซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยจะเห็นได้จากจำนวนสมาชิก สหกรณ์ที่อยู่ใน สหกรณ์ดีเด่นจะซื้อสินค้าทุกครั้งและซื้อในบางครั้งมากกว่าสมาชิกสหกรณ์ที่อยู่ในสหกรณ์ทั่วไป และสัดส่วนของสมาชิกสหกรณ์ทั่วไปที่ไม่เคยซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจาก สหกรณ์มีสูงถึงร้อยละ 73.3 ส่วนในสหกรณ์ดีเด่นสมาชิกสหกรณ์ไม่เคยซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคเพียงร้อยละ 30.0 เท่านั้น

ตาราง 11 เหตุผลในการซื้อสินค้าจากสหกรณ์และจากร้านค้าอื่นของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เหตุผล	สหกรณ์ดีเด่น		สหกรณ์ทั่วไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีปันผลและเฉลี่ยคืน	46	76.7	34	56.7
สาเหตุอื่น	22	36.7	14	23.3
ราคาถูกกว่าที่อื่น	16	26.7	16	26.7
สินค้ามีคุณภาพ	10	16.7	11	18.3
ใกล้บ้าน	6	10.0	11	18.3
มีหลากหลาย	5	8.3	12	20.0
มีบริการจัดส่ง	3	5.0	1	1.7
เหตุผลที่ซื้อสินค้าจากร้านค้าอื่น				
ใกล้บ้าน	32	53.3	21	35.0
สาเหตุอื่น	16	26.7	26	43.3
มีให้เลือกมากกว่า	4	6.7	5	8.3
สินค้าราคาถูกกว่าสหกรณ์	2	3.3	2	3.3
มีบริการจัดส่งถึงบ้าน	2	3.3	2	3.3

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อพิจารณาจากเหตุผลของการซื้อสินค้าของสมาชิกสหกรณ์แล้ว พบว่าสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นซื้อสินค้าจากสหกรณ์เนื่องจากเห็นว่าจะได้รับเงินเฉลี่ยคืนร้อยละ 76.7 รองลงมาจากสาเหตุอื่นร้อยละ 36.7 และสินค้าที่สหกรณ์มีราคาถูกกว่าร้านค้าน้อยกว่าร้อยละ 26.7 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ทั่วไปซื้อสินค้าจากสหกรณ์เนื่องจากเห็นว่าจะได้รับเงินเฉลี่ยคืนร้อยละ 56.7 และสินค้าที่สหกรณ์มีราคาถูกกว่าร้านค้าน้อยกว่าร้อยละ 26.7 และเหตุผลที่สมาชิก สหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่มซื้อสินค้าจากร้านค้าอื่นเนื่องจากร้านค้าอยู่ใกล้กับบ้านพักอาศัย และสาเหตุอื่นซึ่งมาจากสหกรณ์ไม่มีจำหน่าย

ตาราง 12 เปรียบเทียบความถี่จากพฤติกรรมการนำผลผลิตเกษตรมาขายให้แก่สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		การนำผลผลิตเกษตรมาขายให้แก่สหกรณ์ในปีที่ผ่านมา			รวม
		ไม่เคย	บางครั้ง	ทุกครั้ง	
ศีเค้น	จำนวน	40	3	17	60
	ร้อยละ	66.7	5.0	28.3	100.0
ทั่วไป	จำนวน	45	4	11	60
	ร้อยละ	75.0	6.7	18.3	100.0

4.2.3 ความถี่จากพฤติกรรมการนำผลผลิตเกษตรมาขายให้แก่สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

การรวบรวมผลผลิตของสมาชิกสหกรณ์เพื่อจัดจำหน่ายเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของสหกรณ์เพื่อช่วยให้สมาชิกขายผลผลิตได้ราคาที่เป็นธรรม จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ทั้งในสหกรณ์ศีเค้นและสหกรณ์ทั่วไปไม่เคยนำผลผลิตมาขายให้แก่สหกรณ์สูงกว่าร้อยละ 70 รองลงมามีมาขายทุกครั้งและบางครั้งตามลำดับ เมื่อทำการเปรียบเทียบความถี่จากพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์ในการนำผลผลิตเกษตรมาขายให้แก่สหกรณ์ทั้งในสหกรณ์ศีเค้นและสหกรณ์ทั่วไปแล้ว พบว่า ค่า $Z = 0.548$ Sig. = 0.925 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

สาเหตุหนึ่งมาจากสหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ศีเค้นไม่มีธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกเพื่อจัดจำหน่าย โดยสหกรณ์แห่งนี้จะเริ่มธุรกิจรวบรวมผลผลิตของสมาชิกเพื่อจัดจำหน่ายประมาณปี 2548 และสหกรณ์การเกษตรสารภี จำกัด รับซื้อผลผลิตลำไยสดของสมาชิกแบบคัดเกรดเท่านั้นเพื่อนำมาอบแห้งสมาชิกจึงขายลำไยสดแบบคละให้พ่อค้า ส่วนสหกรณ์ทั่วไปมีลักษณะเช่นเดียวกัน คือ สหกรณ์การเกษตรบ่อไร่ จำกัด ยังไม่มีธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกเพื่อจัดจำหน่าย และสหกรณ์การเกษตรจักราช จำกัด รับซื้อผลผลิตจากสมาชิกเป็นบางชนิดเท่านั้น

ตาราง 13 เหตุผลที่สมาชิกสหกรณ์นำผลผลิตไปขายให้สหกรณ์และพ่อค้าของสมาชิก
สหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เหตุผล	สหกรณ์ดีเด่น		สหกรณ์ทั่วไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีเงินเก็บคืนตอนสิ้นปี	16	26.7	12	20.0
ได้ราคาสูงกว่า	9	15.0	3	5.0
บริการดี	9	15.0	3	5.0
ไม่โกงตาชั่ง	7	11.7	2	3.4
สาเหตุอื่น	6	10.0	9	15.0
มีจุดรับซื้อใกล้บ้าน	2	3.4	3	5.0
ต้องชำระหนี้คืนเป็นผลผลิต	1	1.6	3	5.0
เหตุผลที่ขายสินค้าให้พ่อค้า				
สาเหตุอื่น	15	25.0	12	20.0
มีจุดรับซื้อใกล้บ้าน	9	15.0	12	20.0
ราคาดีกว่าสหกรณ์	6	10.0	1	1.6
การบริการดี	3	5.0	7	11.7
ได้รับเงินเร็วกว่าสหกรณ์	1	1.6	1	1.6

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อพิจารณาจากเหตุผลของการขายสินค้าของสมาชิกสหกรณ์แล้ว พบว่า ทั้งสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นขายสินค้าให้กับสหกรณ์เนื่องมาจากเห็นว่าจะได้รับเงินเฉลี่ยคืนตอนสิ้นปี ร้อยละ 26.7 และเห็นว่าได้รับราคาสูงกว่าขายที่อื่นและได้รับบริการที่ดีกว่าร้อยละ 15.0 เท่ากัน ส่วนสมาชิก ในกลุ่มสหกรณ์ทั่วไปขายสินค้าให้กับสหกรณ์เนื่องจากเห็นว่าจะได้รับเงินเฉลี่ยคืนตอนสิ้นปี ร้อยละ 20.0 และเหตุผลที่สมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม ขายสินค้าให้พ่อค้าเนื่องมาจากสาเหตุอื่นเป็นผลมาจาก สหกรณ์ไม่รับซื้อและมีจุดรับซื้อใกล้บ้าน

ตาราง 14 เปรียบเทียบความถี่จากพฤติกรรมการฝากเงินที่สหกรณ์ของสมาชิก
สหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		การฝากเงินที่สหกรณ์ในปีที่ผ่านมา			รวม
		ไม่ฝาก	1-2 ครั้ง	5 ครั้งขึ้นไป	
ดีเด่น	จำนวน	17	41	2	60
	ร้อยละ	28.3	68.3	3.3	100.0
ทั่วไป	จำนวน	22	37	1	60
	ร้อยละ	36.7	61.7	1.7	100.0

ตาราง 15 เหตุผลที่ฝากเงินกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละกลุ่มสหกรณ์

เหตุผล	สหกรณ์ดีเด่น		สหกรณ์ทั่วไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับดอกเบี้ยสูงกว่าที่อื่น	20	33.3	18	30.0
ไม่ต้องเสียภาษี	16	26.7	20	33.3
เพราะสาเหตุอื่น	14	23.3	20	33.3
มีความมั่นคง	9	15.0	7	11.7
บริการรับฝากถึงที่	1	1.7	2	3.1

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.2.4 ความถี่จากพฤติกรรมการฝากเงินกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

การส่งเสริมให้สมาชิกมีการประหยัดและอดออมเป็นวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งของสหกรณ์การที่สมาชิกรนำเงินมาฝากกับสหกรณ์เป็นการออมทรัพย์และระดมทุนของสหกรณ์ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเดิมนำเงินมาฝากกับสหกรณ์ในปีที่ผ่านมา 1-2 ครั้ง ร้อยละ 68.3 และไม่ฝากร้อยละ 28.3 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปนำเงินมาฝากกับสหกรณ์ในปีที่ผ่านมา 1-2 ครั้ง ร้อยละ 61.7 และไม่ฝากร้อยละ 36.7 เมื่อทำการเปรียบเทียบความถี่จากพฤติกรรม

ของสมาชิกสหกรณ์ในการฝากเงินกับสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปแล้ว พบว่า ค่า $Z = 0.456$ Sig. = 0.985 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาจากเหตุผลของการฝากเงินกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์แล้ว พบว่า สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นฝากเงินกับสหกรณ์เนื่องจากเห็นว่าได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าที่อื่นร้อยละ 33.3 และเห็นว่าไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ร้อยละ 26.7 ส่วนสมาชิกในสหกรณ์ทั่วไปฝากเงินกับสหกรณ์เนื่องมาจากเห็นว่าไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ร้อยละ 33.3 และจะได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าที่อื่นร้อยละ 30.0

ตาราง 16 เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการฝากเงินกับธนาคารของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		การฝากเงินกับธนาคารในปีที่ผ่านมา		รวม
		ไม่ฝาก	1-2 ครั้ง	
ดีเด่น	จำนวน	41	19	60
	ร้อยละ	68.3	31.7	100.0
ทั่วไป	จำนวน	43	17	60
	ร้อยละ	71.7	28.3	100.0

ตาราง 17 เหตุผลที่ฝากเงินกับธนาคารของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เหตุผล	สหกรณ์ดีเด่น		สหกรณ์ทั่วไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุอื่น	14	23.3	15	25.0
ได้รับบริการดีกว่าสหกรณ์	2	3.3	1	1.7

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.2.5 ความภักดีจากพฤติกรรมการฝากเงินกับธนาคารของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

จากการศึกษาถึงความภักดีจากพฤติกรรมการฝากเงินกับธนาคารในปีที่ผ่านมา พบว่า สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นไม่ฝากเงินกับธนาคารร้อยละ 68.3 และฝาก 1-2 ครั้ง ร้อยละ 31.7 ส่วนสมาชิกในสหกรณ์ทั่วไปไม่ฝากเงินกับธนาคารร้อยละ 71.7 และฝาก 1-2 ครั้งร้อยละ 28.3 เมื่อทำการเปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการฝากเงินกับธนาคารของสมาชิกสหกรณ์ใน สหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปแล้วพบว่า ค่า $Z = 0.183$ Sig. = 1.000 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มี ความแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาจากเหตุผลของการฝากเงินกับธนาคารของสมาชิกสหกรณ์แล้ว พบว่า ทั้ง สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปฝากเงินที่ธนาคารมาจากสาเหตุอื่นเป็นผลมาจาก เพื่อฉุกเฉินในการถอนเงินและมีธนาคารอยู่ใกล้บ้าน

ตาราง 18 เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการกู้เงินจากสหกรณ์ของสมาชิก
สหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		การกู้เงินจากสหกรณ์ในปีที่ผ่านมา		รวม
		ไม่ได้กู้	ได้กู้ 1-2 ครั้ง	
ดีเด่น	จำนวน	19	41	60
	ร้อยละ	31.7	68.3	100.0
ทั่วไป	จำนวน	2	58	60
	ร้อยละ	3.3	96.7	100.0

ตาราง 19 เหตุผลที่กู้เงินกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เหตุผล	สหกรณ์ดีเด่น		สหกรณ์ทั่วไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดอกเบี้ยต่ำกว่าที่อื่นๆ	31	51.7	49	81.7
สาเหตุอื่น	21	35.0	13	21.7
ได้รับการบริการที่ดี	14	23.3	25	41.7
ได้รับเงินรวดเร็ว	13	21.7	18	30.0
ไม่สามารถกู้จากที่อื่นได้	2	3.3	-	-

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.2.6 ความภักดีจากพฤติกรรมการกู้เงินจากสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

การให้สินเชื่อแก่สมาชิกสหกรณ์เป็นกิจกรรมหนึ่งของสหกรณ์การเกษตรเพื่อช่วยเหลือสมาชิกในเรื่องเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำเมื่อเทียบกับสถาบันการเงินอื่นเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและตามความจำเป็น จากการศึกษาพบว่าสัดส่วนการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นที่กู้เงิน 1-2 ครั้งในรอบปีจะมีไม่สูงนัก (ร้อยละ 68.3) เมื่อเทียบกับสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปซึ่งมีสัดส่วนที่สูงมาก (ร้อยละ 96.7) หรือสมาชิกสหกรณ์เกือบทุกคนในสหกรณ์ทั่วไปกู้เงิน 1-2 ครั้งในรอบปี ซึ่งมีเพียงร้อยละ 3.3 เท่านั้นที่ไม่ได้กู้เงินจากสหกรณ์ ส่วนสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นมีถึงร้อยละ 31.7 ที่ไม่ได้กู้เงินจากสหกรณ์ เมื่อทำการเปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการกู้เงินจากสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นกับสหกรณ์ทั่วไปแล้วพบว่า ค่า $Z = 1.552$ Sig. = 0.016 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าความภักดีจากพฤติกรรมในการกู้เงินกับ สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้งในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไป มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญ

เมื่อพิจารณาจากเหตุผลของการกู้เงินจากสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์แล้ว พบว่า ทั้งสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไป ต่างก็มีความเห็นว่าการกู้เงินจากสหกรณ์เนื่องมาจากได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าที่อื่น โดยในสหกรณ์ทั่วไปจะมีผู้ตอบถึงร้อยละ 81.7 และใน สหกรณ์ดีเด่นจะมีผู้ตอบร้อยละ 51.7 ส่วนเหตุผลรองลงมาเห็นว่าได้รับการบริการที่ดีจากสหกรณ์ และได้รับเงินกู้รวดเร็ว

ตาราง 20 เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการชำระหนี้กับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		การผิคนัดชำระหนี้กับสหกรณ์ในปีที่ผ่านมา		รวม
		ไม่เคย	เคย	
ดีเด่น	จำนวน	49	11	60
	ร้อยละ	81.70	18.30	100.00
ทั่วไป	จำนวน	50	10	60
	ร้อยละ	83.30	16.70	100.00

ตาราง 21 สาเหตุที่ผิคนัดการชำระหนี้กับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละกลุ่มสหกรณ์

สาเหตุที่ผิคนัดชำระหนี้กับสหกรณ์	สหกรณ์ดีเด่น		สหกรณ์ทั่วไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ไม่พอชำระ	7	11.7	6	10.0
ผลิตผลไม่ได้ตามที่คาดหมายไว้	5	8.3	3	5.0
สาเหตุอื่น	4	6.7	9	12.1
ถ้ามีเงินแล้วจะชำระหนี้ที่ใดก่อน				
แบ่งเงินชำระหนี้สหกรณ์ก่อน	35	58.3	42	70.0
แบ่งชำระที่อื่นพร้อมกันจำนวนเท่ากัน	1	1.7	3	5.0
ชำระหนี้ที่อื่นก่อน	1	1.7	-	-
แบ่งชำระพร้อมกันและคืนสหกรณ์น้อยกว่า	-	-	1	1.7

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.2.7 ความภักดีจากพฤติกรรมการชำระหนี้กับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เมื่อทำการเปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการชำระหนี้กับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปแล้วพบว่า ค่า $Z = 0.091$ Sig. = 1.000 ที่ระดับนัย

สำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน โดยสัดส่วนของสมาชิกสหกรณ์ที่ไม่เคยผิคนัดชำระหนี้ในสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม มีสูงกว่าร้อยละ 80

เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุที่สมาชิกสหกรณ์ผิคนัดชำระหนี้ นั้น จะเห็นว่าสาเหตุหลักๆ ได้แก่สมาชิกสหกรณ์มีรายได้ไม่พอชำระและไม่สามารถขายผลผลิตเกษตรได้ตามที่คาดหมายไว้ โดยจะไม่มีพฤติกรรมการนำเงินไปชำระหนี้ที่อื่นก่อนและนำเงินไปใช้อย่างอื่นก่อนแต่อย่างใด ซึ่งจะเห็นได้จากความเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งถ้าหากสมาชิกมีเงินก็นำเงินไปใช้หนี้ สหกรณ์เป็นลำดับแรก

ตาราง 22 เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการใช้บริการต่าง ๆ ที่สหกรณ์ให้บริการสมาชิกของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		การให้บริการที่สหกรณ์มีให้ในปีที่ผ่านมา			รวม
		ไม่เคย	บางครั้ง	ทุกครั้ง	
ดีเด่น	จำนวน	10	16	34	60
	ร้อยละ	16.70	26.70	56.70	100.00
ทั่วไป	จำนวน	12	17	31	60
	ร้อยละ	20.00	28.30	51.70	100.00

4.2.8 ความภักดีจากพฤติกรรมการใช้บริการต่าง ๆ ที่สหกรณ์ให้บริการสมาชิกของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

จากการศึกษาพบว่าการมาใช้บริการต่าง ๆ ที่สหกรณ์ให้บริการสมาชิก เช่น อุปกรณ์ตลาด ฌาปนกิจสงเคราะห์ ของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นมีสัดส่วนของผู้มาใช้บริการทุกครั้ง ร้อยละ 56.7 เคยมาใช้บริการบางครั้ง ร้อยละ 26.7 ส่วนในสหกรณ์ทั่วไปมีสัดส่วนของผู้มาใช้บริการทุกครั้งร้อยละ 51.7 เคยมาใช้บริการบางครั้งร้อยละ 28.3 เมื่อทำการเปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมในการใช้บริการต่าง ๆ ที่สหกรณ์ให้บริการสมาชิกของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นกับสหกรณ์ทั่วไปแล้วพบว่า ค่า $Z = 0.274$ Sig. = 1.000 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการเข้าร่วมประชุมกับสหกรณ์ของสมาชิก
สหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		การเข้าร่วมประชุมกับสหกรณ์			รวม
		ไม่เคย	บางครั้ง	ทุกครั้ง	
ศีเค่น	จำนวน	1	8	51	60
	ร้อยละ	1.7	13.3	85.0	100.0
ทั่วไป	จำนวน	-	4	56	60
	ร้อยละ	-	6.7	93.3	100.0

4.2.9 ความภักดีจากพฤติกรรมการเข้าร่วมประชุมกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

จากการศึกษาพบว่าสัดส่วนของสมาชิกเข้าประชุมทุกครั้งในสหกรณ์ศีเค่นมีสูงถึงร้อยละ 85.0 และในสหกรณ์ทั่วไปมีสูงถึงร้อยละ 93.3 ซึ่งถือว่าสมาชิกสหกรณ์เกือบทุกคนเข้าร่วมประชุมกับสหกรณ์ในทุก ๆ ครั้ง เมื่อทำการเปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรมการเข้าร่วมประชุมกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ศีเค่นกับสหกรณ์ทั่วไปแล้วพบว่า ค่า $Z = 0.456$ Sig. = 0.985 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 24 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการซื้อสินค้าที่อื่นที่
ราคาถูกกว่าสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		ทัศนคติเกี่ยวกับการซื้อสินค้า					รวม
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ศีเค่น	จำนวน	3	11	14	15	17	60
	ร้อยละ	5.0	18.3	23.3	25.0	28.3	100.0
ทั่วไป	จำนวน	1	9	3	27	20	60
	ร้อยละ	1.7	15.0	5.0	45.0	33.3	100.0

4.2.10 ทักษะคดีที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการซื้อสินค้าที่อื่นที่ราคาถูกลงกว่า สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบถึงทักษะคดีที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการซื้อสินค้าจำพวกปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืชจากร้านค้าอื่นที่ราคาถูกลงกว่าแทนการซื้อจากสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นกับสหกรณ์ทั่วไปแล้ว พบว่า ค่า $Z = 1.369$ Sig. = 0.047 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นว่าทักษะคดีในการซื้อสินค้าที่อื่นที่ราคาถูกลงกว่าแทนการซื้อจากสหกรณ์ของสมาชิก สหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นกับสหกรณ์ทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจะเห็นได้จากสมาชิก สหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งถึงร้อยละ 78.3 ที่จะซื้อสินค้าจากที่อื่นถ้าหากขายถูกกว่าสหกรณ์ ส่วนสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งเพียงร้อยละ 53.3 ที่จะซื้อสินค้าจากที่อื่นถ้าหากขายถูกกว่าสหกรณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทักษะคดี เกี่ยวกับการซื้อสินค้าจากสหกรณ์นี้ สมาชิกสหกรณ์ที่อยู่ในสหกรณ์ดีเด่นและในสหกรณ์ทั่วไปต่าง ไม่เห็นด้วยที่จะซื้อสินค้าจากที่อื่นถึงแม้ว่าจะมีราคาถูกลงกว่าที่สหกรณ์ แต่สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปจะมีทัศนคติที่คิดว่าสมาชิกสหกรณ์ที่อยู่ในสหกรณ์ดีเด่น

ตาราง 25 เปรียบเทียบทักษะคดีที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการขายผลิตผลเกษตร
ให้แก่พ่อค้าที่ให้ราคาสูงกว่าสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของ สหกรณ์		ทัศนคติเกี่ยวกับการขายผลิตผล					รวม
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ดีเด่น	จำนวน	3	7	25	10	15	60
	ร้อยละ	5.0	11.7	41.7	16.7	25.0	100.0
ทั่วไป	จำนวน	2	8	25	12	13	60
	ร้อยละ	3.3	13.3	41.7	20.0	21.7	100.0

4.2.11 ทักษะคดีที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการขายผลิตผลเกษตรให้แก่พ่อค้า ที่ให้ราคาสูงกว่าสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบถึงทักษะคดีที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการขายผลิตผลเกษตรให้แก่พ่อค้าที่ให้ราคาสูงกว่าสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้งในสหกรณ์ดีเด่นและ สหกรณ์ทั่วไป

แล้วพบว่า ค่า $Z = 0.183$ Sig. = 1.000 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งจะเห็นได้จากสมาชิกสหกรณ์ทั้งในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะขายผลิตผลเกษตรให้แก่พ่อค้าอื่นถ้าหากพ่อค้าอื่นให้ราคาสูงกว่าสหกรณ์ มีสัดส่วนร้อยละ 41.7 เท่ากัน ส่วนที่รู้สึกเฉย ๆ ซึ่งมีเหตุผลมาจากไม่ได้ขายผลิตผลให้กับสหกรณ์เพราะ สหกรณ์ยังไม่รับซื้อ ก็มีสัดส่วนร้อยละ 41.7 เท่ากัน และในส่วนที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะขายผลิตผลเกษตรให้แก่พ่อค้าถ้าหากให้ราคาสูงกว่า ก็มีสัดส่วนร้อยละ 26.7 เท่ากัน

ตาราง 26 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกสหกรณ์ เพราะต้องการกู้เงินจากสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของ สหกรณ์	ทัศนคติเกี่ยวกับการกู้เงิน						รวม
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ดีเด่น	จำนวน	8	27	12	11	2	60
	ร้อยละ	13.3	45.0	20.0	18.3	3.3	100.0
ทั่วไป	จำนวน	17	20	4	16	3	60
	ร้อยละ	28.3	33.3	6.7	26.7	5.0	100.0

4.2.12 ทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกสหกรณ์เพราะต้องการกู้เงินจากสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบถึงทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์เพราะต้องการกู้เงินจากสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปแล้วพบว่าค่า $Z = 0.822$ Sig. = 0.509 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน จะเห็นได้จากสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปมีสัดส่วนถึงร้อยละ 61.6 ที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าเป็นสมาชิกสหกรณ์เพราะต้องการที่จะกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ส่วนสมาชิกในสหกรณ์ดีเด่นมีสัดส่วนร้อยละ 58.3 ที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าเป็นสมาชิกสหกรณ์เพราะต้องการกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ

ตาราง 27 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการชำระหนี้
ในแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยสูงก่อนชำระหนี้ให้สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของ สหกรณ์		ทัศนคติเกี่ยวกับการชำระหนี้					รวม
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ดีเด่น	จำนวน	8	14	19	10	9	60
	ร้อยละ	13.3	23.3	31.7	16.7	15.0	100.0
ทั่วไป	จำนวน	1	6	27	23	3	60
	ร้อยละ	1.7	10.0	45.0	38.3	5.0	100.0

4.2.13 ทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการชำระหนี้ในแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยสูงก่อนชำระหนี้ให้สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบถึงทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการชำระหนี้ในแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยสูงก่อนชำระหนี้ให้สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไป แล้วพบว่า ค่า $Z = 1.369$ Sig. = 0.047 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าทัศนคติเกี่ยวกับการชำระหนี้ในแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยสูงก่อนชำระหนี้ให้สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จะเห็นได้จากสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ ดีเด่นมีสัดส่วนร้อยละ 31.7 ที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการชำระหนี้ในแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยสูง ๆ ก่อนที่จะชำระให้แก่สหกรณ์ ส่วนที่เฉย ๆ ซึ่งมีเหตุผลบางส่วนมาจากว่าขึ้นกับสัญญาใดถึงกำหนดชำระก่อน ร้อยละ 31.7 เท่ากัน และส่วนที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการชำระหนี้ในแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยสูง ๆ ก่อนที่จะชำระให้แก่สหกรณ์ มีสัดส่วนถึงร้อยละ 36.6 ส่วนในสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปนั้นมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 11.7 เท่านั้น ที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการชำระหนี้ในแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยสูง ๆ ก่อนที่จะชำระให้แก่สหกรณ์ ส่วนที่เฉย ๆ ซึ่งมีเหตุผลบางส่วนมาจากว่าขึ้นกับสัญญาใดถึงกำหนดชำระก่อน ร้อยละ 45.0 และส่วนที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีสัดส่วนร้อยละ 43.3 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมาชิก สหกรณ์ทั่วไปมีทัศนคติในการชำระหนี้คืนให้แก่สหกรณ์ดีกว่าสมาชิกสหกรณ์ดีเด่น

ตาราง 28 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการนำเงินมาฝากสหกรณ์
เป็นอันดับแรกของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของ สหกรณ์		ทัศนคติเกี่ยวกับการฝากเงิน					รวม
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ดีเด่น	จำนวน	46	9	1	2	2	60
	ร้อยละ	76.7	15.0	1.7	3.3	3.3	100.0
ทั่วไป	จำนวน	29	21	7	3	-	60
	ร้อยละ	48.3	35.0	11.7	5.0	-	100.0

4.2.14 ทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการนำเงินมาฝากสหกรณ์เป็นอันดับ แรกของสมาชิก สหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบถึงทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับความต้องการ
นำเงินมาฝากสหกรณ์แทนการนำไปฝากที่อื่นของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไป
แล้วพบว่า ค่า $Z = 1.552$ Sig. = 0.016 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นว่าทัศนคติเกี่ยวกับความ
ต้องการนำเงินมาฝากสหกรณ์แทนการนำไปฝากที่อื่นของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นและ สหกรณ์
ทั่วไปมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จะเห็นได้จากสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นมีสัดส่วนถึง
ร้อยละ 76.7 ที่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการฝากเงินนั้นควรฝากกับสหกรณ์ ส่วนสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์
ทั่วไปนั้นมีสัดส่วนร้อยละ 48.3 ที่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการฝากเงินควรฝากกับสหกรณ์

ตาราง 29 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับความพอใจในการให้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		ทัศนคติเกี่ยวกับการให้บริการ		รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	
ดีเด่น	จำนวน	49	11	60
	ร้อยละ	81.7	18.3	100.0
ทั่วไป	จำนวน	31	29	60
	ร้อยละ	51.7	48.3	100.0

4.2.15 ทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับความพอใจในการให้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบถึงทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการที่สหกรณ์ให้บริการต่าง ๆ เป็นที่พอใจของสมาชิกสหกรณ์ ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปแล้ว พบว่า ค่า $Z = 1.643$ Sig. = 0.009 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นว่าทัศนคติเกี่ยวกับความพอใจในการให้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จะเห็นได้จากสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นมีสัดส่วนถึงร้อยละ 81.7 ที่เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยร้อยละ 18.3 ว่าสหกรณ์ได้ให้บริการต่าง ๆ เป็นที่พอใจ ส่วนสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปมีสัดส่วนร้อยละ 51.7 ที่เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยร้อยละ 48.3 ว่าสหกรณ์ได้ให้บริการต่าง ๆ เป็นที่พอใจ แต่อย่างไรก็ตามสมาชิกทั้งหมดทั้งในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปต่างก็มีความพอใจในสิ่งต่าง ๆ ที่ สหกรณ์มีไว้บริการ

ตาราง 30 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการเข้าร่วมประชุมกับ สหกรณ์ทุกครั้งของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มของสหกรณ์		ทัศนคติเกี่ยวกับการเข้าร่วมประชุม		รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	
ดีเด่น	จำนวน	44	16	60
	ร้อยละ	73.3	26.7	100.0
ทั่วไป	จำนวน	32	28	60
	ร้อยละ	53.3	46.7	100.0

4.2.16 ทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการเข้าร่วมประชุมกับสหกรณ์ทุกครั้งของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบถึงทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมเกี่ยวกับการที่สมาชิกสหกรณ์ควรจะเข้าร่วมประชุมทุกครั้งในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปแล้วพบว่า ค่า $Z = 1.095$ Sig. = 0.181 ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน จะเห็นได้จากสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นมีสัดส่วนถึงร้อยละ 73.3 ที่เห็นด้วยอย่างยิ่งและร้อยละ 26.7 ที่เห็นด้วยว่าสมาชิกควรจะเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง ส่วนสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปนั้นมีสัดส่วนร้อยละ 53.3 ที่เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยร้อยละ 46.7 ว่าสมาชิกควรจะเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง แต่อย่างไรก็ตาม สมาชิกทั้งหมดทั้งในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปต่างเห็นด้วยว่าสมาชิกควรจะเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง

4.3 ความภักดีจากพฤติกรรม 6 ด้านของสมาชิกสหกรณ์กับความสำเร็จของสหกรณ์

จากการศึกษาความภักดีของสมาชิกสหกรณ์กับผลสำเร็จของการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร โดยศึกษาถึงความภักดีของสมาชิกสหกรณ์จากพฤติกรรม 6 ด้านว่ามีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของสหกรณ์หรือไม่ ได้แก่

- พฤติกรรมการซื้อสินค้า
- พฤติกรรมการขายผลิตผล
- พฤติกรรมการฝากเงิน
- พฤติกรรมการกู้เงิน

- พฤติกรรมการชำระหนี้
- พฤติกรรมการใช้บริการจากสหกรณ์

การศึกษาครั้งนี้จะเกี่ยวข้องกับความสำเร็จของสหกรณ์ในด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสหกรณ์ จากการเปรียบเทียบความถี่จากพฤติกรรม 6 ด้านของสมาชิกสหกรณ์ทั้งในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไป โดยใช้ Kolmogorov-Smirnov Z test ทดสอบความแตกต่างของข้อมูล 2 ชุดที่เป็นอิสระกันแล้ว จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันเพียง 2 ด้าน คือ

1. การซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นจะซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากสหกรณ์ร้อยละ 70.0 ส่วนสมาชิกในสหกรณ์ทั่วไปซื้อสินค้าอุปโภคบริโภทร้อยละ 26.6

2. การกู้เงินจากสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปกู้ถึงร้อยละ 96.7 แต่สหกรณ์ดีเด่นกู้เพียงร้อยละ 68.3

สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม กับความถี่จากพฤติกรรมการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ตามตาราง 31

ตาราง 31 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม กับความถี่จากพฤติกรรมการทำธุรกิจกับสหกรณ์

ประเด็นวิจัย	เปอร์เซ็นต์การทำธุรกิจ		สรุป
	สหกรณ์ดีเด่น	สหกรณ์ทั่วไป	
1. พฤติกรรมการซื้อสินค้า			
- ป้ายยาปราบฯ วัสดุการเกษตร	66.7	86.6	ไม่แตกต่างกัน
- สินค้าอุปโภค บริโภค	70.0	26.6	แตกต่างกัน
2. พฤติกรรมการขายผลผลิต	33.3	25.0	ไม่แตกต่างกัน
3. พฤติกรรมการฝากเงิน	71.6	63.4	ไม่แตกต่างกัน
4. พฤติกรรมการกู้เงิน	68.3	96.7	แตกต่างกัน
5. พฤติกรรมการชำระหนี้	81.3	83.3	ไม่แตกต่างกัน
6. พฤติกรรมการใช้บริการจากสหกรณ์	83.4	80.0	ไม่แตกต่างกัน

ทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมการทำธุรกรรมของสมาชิกสหกรณ์ที่มีต่อ สหกรณ์

ทัศนคติเกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมและทัศนคติเป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของบุคคล (อลิสตา วีระพัฒนกุล, 2540 อ้างใน จิตรภัทร์ จิงอยู่สุข, 2543: 30) เมื่อพิจารณาถึงทัศนคติที่มีผลต่อความภักดีในพฤติกรรมการทำธุรกิจและการเข้าร่วมกิจกรรมกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไป โดยใช้ Kolmogorov-Smirnov Z test ทดสอบความแตกต่างของข้อมูล 2 ชุดที่เป็นอิสระกันแล้ว จะเห็นว่ามี ความแตกต่างกันดังนี้

1. การซื้อสินค้า สมาชิกสหกรณ์ทั่วไปไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 78.3 ที่จะซื้อสินค้าจากที่อื่นถ้าหากขายถูกกว่าสหกรณ์ ส่วนสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งและไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 53.3 ที่จะซื้อสินค้าจากที่อื่นถ้าหากขายถูกกว่าสหกรณ์ แสดงว่าสมาชิกสหกรณ์ทั่วไปมีความเห็นว่าควรซื้อสินค้าจากสหกรณ์มากกว่าสมาชิกสหกรณ์ดีเด่น

2. การชำระหนี้ที่มีดอกเบี้ยสูงก่อนชำระคืนสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งและไม่เห็นด้วยร้อยละ 43.3 ว่าการชำระหนี้ที่นั่นควรชำระหนี้ในแหล่งเงินกู้อื่นที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง ๆ ก่อนที่จะชำระให้แก่สหกรณ์ ส่วนสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งและไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 31.7 แสดงว่าสมาชิกสหกรณ์ทั่วไปมีความเห็นในเรื่องการชำระหนี้ในแหล่งเงินกู้อื่นที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง ๆ ก่อนที่จะชำระให้แก่สหกรณ์มากกว่าสหกรณ์ดีเด่น

3. การฝากเงินกับสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ดีเด่นเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการฝากเงินควรฝากกับสหกรณ์ร้อยละ 76.7 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ทั่วไปเห็นด้วยเพียงร้อยละ 48.3 แสดงว่าสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นมีความเห็นที่ดีกว่าสมาชิกสหกรณ์ทั่วไป

สรุปได้ว่าทัศนคติมีผลต่อพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์ซึ่งผลจากการทดสอบมีความสอดคล้องกับเปอร์เซ็นต์การทำธุรกิจกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ตามตารางสรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม กับความภักดีจากพฤติกรรมในการทำธุรกิจกับสหกรณ์

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องความภักดีของสมาชิกสหกรณ์กับผลสำเร็จของการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก อาชีพ รายได้ ระยะทางระหว่างบ้านกับ สหกรณ์ และการเดินทางมาติดต่อกับสหกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 30-50 ปี ในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่น ส่วนสหกรณ์ทั่วไปมีอายุระหว่าง 41-60 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่ำกว่า 10 ปี ประกอบอาชีพทำสวนเป็นหลัก รายได้ ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 200,000 บาทต่อปี ซึ่งระยะทางจากบ้านของสมาชิกถึง สหกรณ์ประมาณไม่เกิน 5 กิโลเมตร วิธีการเดินทางมาติดต่อกับสหกรณ์ส่วนใหญ่ใช้รถมอเตอร์ไซด์ และผลจากการเปรียบเทียบคุณสมบัติของสมาชิกสหกรณ์และปัจจัยเกี่ยวพันต่าง ๆ ของสมาชิกสหกรณ์ทั้งใน สหกรณ์ดีเด่นและ สหกรณ์ทั่วไปแล้วไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีอุปสรรคต่อการทำธุรกิจและการเข้าร่วมกิจกรรมกับสหกรณ์

2. ความภักดีของสมาชิกสหกรณ์โดยพิจารณาจากพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์ในด้านการซื้อสินค้า การขายผลผลิต การฝากเงิน การกู้เงิน การชำระหนี้ การใช้บริการจากสหกรณ์ ปรากฏว่า ความภักดีจากพฤติกรรมด้านการซื้อสินค้า พบว่า สมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ทั่วไปจะซื้อปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช วัสดุการเกษตรทุกครั้งและบางครั้ง ร้อยละ 43.3 เท่ากัน และไม่เคยซื้อ สินค้าอุปโภคบริโภคเลยร้อยละ 73.3 เหตุผลที่ไปซื้อสินค้าที่สหกรณ์เนื่องจากมีปันผลและเฉลี่ยคืนและไปซื้อสินค้าที่ร้านค้าอื่นเพราะสาเหตุอื่น ส่วนสมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่นจะซื้อปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช วัสดุการเกษตรทุกครั้งร้อยละ 41.7 และซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคบางครั้งร้อยละ 36.7 เหตุผลที่ไปซื้อสินค้าที่ สหกรณ์เนื่องจากมีปันผลและเฉลี่ยคืนและไปซื้อสินค้าที่ร้านค้าอื่นเพราะมีร้านค้าอยู่ใกล้บ้าน เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค

ความภักดีจากพฤติกรรมด้านการขายผลผลิตให้แก่สหกรณ์ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ทั้งใน สหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปมีลักษณะเช่นเดียวกันคือ ไม่เคยนำผลผลิตมาขายที่สหกรณ์มีสัดส่วนสูงสุด เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 4 สหกรณ์ มิได้ทำธุรกิจด้านนี้ให้

บริการสมาชิก ส่วนผลจากการสำรวจการนำผลผลิตเกษตรมาขายให้แก่สหกรณ์นั้นสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นนำมาขายมากกว่าสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไป เพราะมีเฉลี่ยคืนตอนสิ้นปี ส่วนที่นำไปขายให้พ่อค้าเพราะสาเหตุอื่นคือสหกรณ์ไม่รับซื้อ เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปแล้ว พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ความภาคภูมิใจจากพฤติกรรมด้านการฝากเงินกับสหกรณ์ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นนำเงินไปฝากกับสหกรณ์ 1-2 ครั้งในปีที่ผ่านมาร้อยละ 68.3 ซึ่งมากกว่าสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไป เนื่องจากเห็นว่าได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าที่อื่นและไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการนำเงินไปฝากธนาคารของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่มแล้ว สัดส่วนการไม่นำเงินไปฝากธนาคารมีสูงมากโดยมีเหตุผลที่นำเงินไปฝากธนาคารมาจากสาเหตุอื่นคือเพื่อฉุกเฉินในการถอนเงินและมีธนาคารอยู่ใกล้บ้าน เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นและ สหกรณ์ทั่วไปในการฝากเงินกับสหกรณ์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ความภาคภูมิใจจากพฤติกรรมด้านการกู้เงินกับสหกรณ์ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปกู้เงินกับสหกรณ์ 1-2 ครั้งในปีที่ผ่านมาร้อยละ 96.7 โดยมีเหตุผลว่ากู้เงินกับสหกรณ์ได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าที่อื่น ส่วนสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นกู้เงินกับสหกรณ์ 1-2 ครั้งในปีที่ผ่านมาร้อยละ 68.3 โดยมีเหตุผลว่ากู้เงินกับสหกรณ์ได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าที่อื่นเช่นกัน เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปในการกู้เงินกับสหกรณ์ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ความภาคภูมิใจจากพฤติกรรมด้านการชำระหนี้ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ทั้งในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปมีลักษณะเช่นเดียวกันคือสมาชิกสหกรณ์ไม่เคยผัดนัดชำระหนี้กับสหกรณ์ ส่วนสาเหตุหลักที่เคยผัดนัดชำระหนี้เพราะมีรายได้น้อยพอชำระและไม่สามารถขายผลผลิตได้ตามที่ตลาดหมายไว้ และไม่มีพฤติกรรมการนำเงินไปชำระหนี้ที่อื่นก่อน ซึ่งจะเห็นได้จากความเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งถ้าหากสมาชิกมีเงินก็นำเงินไปใช้หนี้สหกรณ์เป็นลำดับแรก แสดงว่าสมาชิก สหกรณ์ทั้งในกลุ่มสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปมีจิตสำนึกที่ดีพอกัน เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปในการชำระหนี้เงินกู้กับสหกรณ์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ความภาคภูมิใจจากพฤติกรรมด้านการใช้บริการต่างๆ ที่สหกรณ์ให้บริการสมาชิกสหกรณ์ เช่น อุปกรณ์ตลาด ฌาปนกิจสงเคราะห์ ของสมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นกับสหกรณ์ทั่วไป พบว่ามีลักษณะเช่นเดียวกันคือสมาชิกสหกรณ์มีพฤติกรรมในการเข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดให้ในลักษณะพอ ๆ กัน เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปในการใช้บริการต่าง ๆ ที่สหกรณ์ให้บริการสมาชิก พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน และสมาชิกสหกรณ์ทั้งในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไปเกือบทุกคนจะเข้าร่วมประชุมกับสหกรณ์ทุกครั้ง

สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม กับความภักดีจากพฤติกรรมการทำธุรกิจกับสหกรณ์

ประเด็นวิจัย	เปอร์เซ็นต์การทำธุรกิจ		สรุป
	สหกรณ์ดีเด่น	สหกรณ์ทั่วไป	
1. พฤติกรรมการซื้อสินค้า			
- ปู่ ย่า ตา ยาย วัสดุการเกษตร	66.7	86.6	ไม่แตกต่างกัน
- สินค้าอุปโภค บริโภค	70.0	26.6	แตกต่างกัน
2. พฤติกรรมการขายผลผลิต	33.3	25.0	ไม่แตกต่างกัน
3. พฤติกรรมการฝากเงิน	71.6	63.4	ไม่แตกต่างกัน
4. พฤติกรรมการกู้เงิน	68.3	96.7	แตกต่างกัน
5. พฤติกรรมการชำระหนี้	81.3	83.3	ไม่แตกต่างกัน
6. พฤติกรรมการใช้บริการจากสหกรณ์	83.4	80.0	ไม่แตกต่างกัน

3. ความภักดีจากพฤติกรรม 6 ด้านของสมาชิกสหกรณ์กับความสำเเร็จของสหกรณ์

จากการศึกษาความภักดีของสมาชิกสหกรณ์กับผลสำเร็จของการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร โดยศึกษาถึงความภักดีของสมาชิกสหกรณ์จากพฤติกรรม 6 ด้านว่ามีความสัมพันธ์กับความสำเเร็จของสหกรณ์หรือไม่ ได้แก่

- พฤติกรรมการซื้อสินค้า
- พฤติกรรมการขายผลผลิต
- พฤติกรรมการฝากเงิน
- พฤติกรรมการกู้เงิน
- พฤติกรรมการชำระหนี้
- พฤติกรรมการใช้บริการจากสหกรณ์

การศึกษานี้จะเกี่ยวข้องกับความสำเร็จของสหกรณ์ในด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสหกรณ์ จากการเปรียบเทียบความภักดีจากพฤติกรรม 6 ด้านของสมาชิกสหกรณ์ทั้งในสหกรณ์ดีเด่นและสหกรณ์ทั่วไป โดยใช้ Kolmogorov-Smirnov Z test ทดสอบความแตกต่างของข้อมูล 2 ชุดที่เป็นอิสระกันแล้ว จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันเพียง 2 ด้าน คือ

1. การซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ดีเด่นจะซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากสหกรณ์ร้อยละ 70.0 ส่วนสมาชิกในสหกรณ์ทั่วไปซื้อสินค้าอุปโภคบริกร้อยละ 26.6
2. การกู้เงินจากสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ในสหกรณ์ทั่วไปกู้ถึงร้อยละ 96.7 แต่สหกรณ์ดีเด่นกู้เพียงร้อยละ 68.3

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความภาคภูมิใจของสมาชิกสหกรณ์จากพฤติกรรมด้านการซื้อสินค้า การขายผลผลิต การฝากเงิน การกู้เงิน การชำระหนี้ การใช้บริการจากสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่มมีความแตกต่างกันเพียง 2 ด้าน คือความภาคภูมิใจในพฤติกรรมด้านการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคซึ่งสมาชิกสหกรณ์ดีเด่นจะซื้อสินค้าจากสหกรณ์มากกว่า และด้านการกู้เงินซึ่งสมาชิกสหกรณ์ทั่วไปจะกู้มากกว่า ส่วนในด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามก็มีความแตกต่างที่มีอยู่เพียง 2 ด้าน คงจะใช้อธิบาย "ความสำเร็จ" ของสหกรณ์ไม่ได้ ความภาคภูมิใจเป็นเพียงมิติหนึ่งในความหลากหลายมิตินั้น จึงยังมิอาจสรุปได้ว่าสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจจะต้องมีสมาชิกที่ภาคภูมิใจกับ สหกรณ์เพียงอย่างเดียว "ความสำเร็จ" จึงขึ้นกับปัจจัยอื่น ๆ ที่แวดล้อม ได้แก่ การบริหารและการจัดการ สหกรณ์ เป็นต้น

ความภาคภูมิใจของสมาชิกสหกรณ์ในความเห็นของผู้วิจัย โดยหลักการและวิธีการสหกรณ์แล้ว น่าจะเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จ เพราะการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์ โดยเฉพาะการดำเนินธุรกิจที่ทำเพื่อสมาชิก โดยสมาชิก ย่อมก่อให้เกิดความมั่นคงและเกิดสภาพทางเศรษฐกิจที่ดีของตัวสหกรณ์และตัวสมาชิกเอง แต่ความสำเร็จของสหกรณ์ในประเทศไทยที่ได้ชื่อว่าสหกรณ์ดีเด่น จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมและดำเนินธุรกิจในเรื่องสินเชื่อเท่านั้น อาจกล่าวได้ว่าความสำเร็จของสหกรณ์ไทยนั้นยังไม่ใช่ความสำเร็จที่แท้จริง เพราะความสำเร็จของสหกรณ์ต้องแสดงถึงความมั่นคงและความอยู่ดีกินดีของสมาชิก ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม สมาชิกสหกรณ์การเกษตรต้องมีอาชีพทำการเกษตรเป็นหลัก แต่สหกรณ์การเกษตรที่ดำเนินการด้านจัดหาปัจจัยการผลิตที่ดี การจำหน่ายผลผลิตให้สมาชิกก็ดี รวมถึงการ ส่งเสริมการเกษตร และการแปรรูป ยังมีสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในส่วนนี้น้อยมาก ทั้ง ๆ ที่ปัจจัยดังกล่าวเป็นความสำคัญในการเป็นอยู่ของสมาชิก คือ ต้นทุนการผลิตต่ำ ขายผลผลิตได้ราคา อันเป็นผลจากการรวมกันซื้อ และรวมกันขาย สำหรับความภาคภูมิใจของสมาชิกสหกรณ์เป็นเพียง ส่วนหนึ่งที่เป็นองค์ประกอบแห่งความสำเร็จเท่านั้น เพราะผลของการวิจัยบ่งบอกว่าความภาคภูมิใจจากพฤติกรรมด้านการซื้อสินค้า การขายผลผลิต การฝากเงิน การกู้เงิน การชำระหนี้ การใช้บริการจาก สหกรณ์ แทบจะไม่มี ความแตกต่างระหว่างสหกรณ์

ที่สำเร็จและสหกรณ์ทั่วไป แต่องค์ประกอบที่มีความแตกต่างเด่นชัดนั้นขึ้นอยู่กับคณะกรรมการและฝ่ายจัดการที่มีนโยบายและการดำเนินการอย่างมีความคิดริเริ่ม มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สหกรณ์ที่มีความมั่นคงและมีสภาพเศรษฐกิจที่ดี ทำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมเกิดความรักดีโดยอัตโนมัติ เพราะสมาชิกมีส่วนร่วมแล้วได้ประโยชน์กับตนเอง อันเป็นผลมาจากการบริหารจัดการที่ดี และความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการ จะเห็นได้ชัดจากสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จ จะมีทรัพย์สินที่เกิดจากเงินฝากของสมาชิกรวมกับทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์มีมากกว่าครึ่งหนึ่งของทรัพย์สินทั้งหมด นั่นหมายถึง สมาชิกสหกรณ์มีความเชื่อมั่นในสหกรณ์อันมีคณะกรรมการและฝ่ายจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ จึงกล่าวได้ว่านอกเหนือจากความรักดีของสมาชิกสหกรณ์ที่จะทำให้ สหกรณ์ประสบความสำเร็จแล้ว สหกรณ์ยังต้องมีการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพจากคณะกรรมการและฝ่ายจัดการที่ดำเนินการเพื่อสมาชิก ภายใต้อุดมการณ์และหลักการสหกรณ์ด้วย

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นในการเสนอแนะดังนี้

1. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมระบบสหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับจิตสำนึกด้านความรักดีของสมาชิกสหกรณ์ให้มากขึ้น เนื่องจากจิตสำนึกด้านความรักดีจะทำให้ระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็งหากก่อให้เกิดวิกฤติจากการที่สมาชิกไม่มีจิตสำนึกด้านความรักดีกับสหกรณ์แล้ว โอกาสในการพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นองค์กรที่เข้มแข็งและเป็นที่พึ่งของมวลสมาชิกจะมีความเป็นไปได้น้อยลง
2. ควรวัดความรักดีของสมาชิกต่อสหกรณ์ในสหกรณ์ทุกขนาด โดยอาจจะทำการวัดทุก ๆ 3 ปี เพื่อส่งเสริมให้เป็นสหกรณ์ของสมาชิกโดยแท้จริง ซึ่งการวัดความรักดีในการทำธุรกิจกับ สหกรณ์ จะช่วยให้การพัฒนาสหกรณ์มีความเข้มแข็งขึ้นและสหกรณ์จะมีการเพิ่มขนาดขึ้น
3. ความสำเร็จของสหกรณ์ดีเด่น มิได้เกิดจากปัจจัยด้านความรักดีของสมาชิกสหกรณ์เพียงปัจจัยเดียว หากแต่อาจเกิดจากปัจจัยทางด้านการบริหารและด้านการจัดการ ดังนั้น ควร ปลูกจิตสำนึกให้สมาชิกสหกรณ์มีความรักดีต่อสหกรณ์ และให้ความสำคัญกับฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการ
4. การคัดเลือกสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติควรพิจารณาจากสหกรณ์ที่ทำธุรกิจให้บริการสมาชิกอย่างครบวงจร ซึ่งการทำธุรกิจอย่างครบวงจรและสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกจะทำให้สมาชิกมีความรักดีกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น และควรมีการเพิ่มหัวข้อในการพิจารณาสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติอีกประเด็นหนึ่ง คือ เรื่องความรักดีของสมาชิกสหกรณ์

5. สหกรณ์ต้องทำธุรกิจให้บริการสมาชิกอย่างครบวงจรและสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก โดยต้องมีบริการหลัก เช่น การจัดหาสินค้าทั้งอุปโภคบริโภคและปัจจัยการผลิต การเป็นตัวแทนในการจำหน่ายผลิตผล การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น การแปรรูป ตลอดจนการส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น

6. สหกรณ์ควรมีการขยายธุรกิจระหว่างสหกรณ์ ทั้งด้านภูมิภาค และระดับประเทศ

7. สหกรณ์ควรมีความคิดริเริ่มและมีกลยุทธ์ในการเข้าถึงสมาชิกไม่ว่าจะเป็นการประชุมกลุ่ม การแนะนำอาชีพนอกไร่นาให้กับสมาชิกและแม่บ้าน การเยี่ยมเยือน ตลอดจนการเสนอ ข่าวสาร ให้ความรู้เพื่อให้สมาชิกมีความผูกพันและใกล้ชิดกับสหกรณ์

8. การให้บริการสินเชื่อกับสมาชิกควรเน้นที่แผนการนำไปใช้และมีการติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้ตรงตามวัตถุประสงค์จริง ควรมีการรณรงค์ให้สมาชิกกู้เฉพาะที่จำเป็นเท่านั้นและควรมีหนี้เงินกู้เพียงทางเดียว และการกู้เงินบางสัญญาสหกรณ์ควรปล่อยสินเชื่อเป็นวัสดุการเกษตรหรืออื่นๆ ที่สมาชิกต้องการในการประกอบอาชีพและรับชำระหนี้เป็นผลผลิตแทน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจากการคัดเลือกสมาชิกซึ่งเป็นเพียงส่วนน้อยเมื่อเทียบกับสมาชิกทั้งหมดของสหกรณ์ ผลการวิจัยที่ออกมาจึงเป็นเพียงการกระทำของกลุ่มสมาชิกเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น การวิจัยครั้งต่อไปน่าจะต้องใช้จำนวนสมาชิกสหกรณ์มากกว่านี้

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่งในหลายประเภท การศึกษาครั้งต่อไปอาจเปลี่ยนเป็นสหกรณ์รูปอื่นบ้างก็ได้

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2545. จะจัดตั้งสหกรณ์ได้อย่างไร. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. (จุลสาร)
- _____. 2545. สรุปลการแก้ไขตัวชี้วัดมาตรฐานสหกรณ์. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. (พิมพ์ดีด)
- _____. 2546. สหกรณ์การเกษตร. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. (แผ่นพับ)
- _____. 2547. คู่มือปฏิบัติการคัดเลือกสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มสตรีสหกรณ์และ
กลุ่มเยาวชนสหกรณ์ดีเด่นระดับภาคและระดับชาติ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. (พิมพ์ดีด)
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2532. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ
สมบูรณ์). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- จุฑาทิพย์ ภัทราวาท. 2545. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมการจัดระเบียบ
สหกรณ์ไทย. ม.ป.ท: ม.ป.พ.
- จำลอง ศิริเพ็ญพงศ์. 2524. วิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสหกรณ์สวนส้มบางมด จำกัด.
กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิตรภัทร์ จิงอยู่สุข. 2543. การมีส่วนร่วม ทศนคติ การตัดสินใจซื้อ ความภักดีต่อตราสินค้าของผู้
บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อสินค้าความเกี่ยวพันสูงและสินค้าความเกี่ยวพันต่ำที่
มีการจัดการตลาดเชิงกิจกรรม. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โชติ เพชรชื่น. 2524. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ณตะวัน หมั่นอุตสาห. 2541. พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกนิคมสร้างตนเอง. กรุงเทพฯ:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธานี พัทธ์ผล. 2536. การมีส่วนร่วมของสมาชิกกับผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
ในภาคเกษตรของไทย. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นिरชา เวียงสา. 2545. การจัดการธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรแม่ใจ จำกัด ปัญหาและแนวทางใน
การพัฒนา. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ประเสริฐ จรรยาสุภาพ. 2530. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมสหกรณ์บางประการกับพฤติกรรม
ของสมาชิก ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด จ.เชียงใหม่. เชียงใหม่:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

- ปิยะวรรณ พุ่มโพธิ์. 2542. ความรักดีต่อตราสินค้า การขยายตราสินค้าและการประเมินของ
ผู้บริโภคต่อปัจจัยที่มีผลกระทบท่อการขยายตราสินค้า. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพันธ์ เสวตนันท์. 2538. เศรษฐศาสตร์สหกรณ์. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฟรดเคอริก เอฟ.ไรท์เฮลด์ และ โทมัส ทิล. 2539. การบริหารฐานรักดี:กลยุทธ์สร้างความมั่นคง
แบบถาวรพลังแห่งเบื้องหลังความเติบโต ผลกำไร และมูลค่ายั่งยืน. กรุงเทพฯ: คู่แข่งนู้คส์
ในเครือบริษัทคู่แข่ง จำกัด (มหาชน).
- พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ. 2530. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิชย์.
- ยาใจ ไวยยาบาล. 2529. ความรู้ ทักษะคิและพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่ประสบ
ความสำเร็จระดับสูงในจังหวัดภาคกลาง. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัตนา ทองล้วน. 2541. ความซื่อสัตย์กับเจตคติแบบเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกคณของนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม. มหาสารคาม:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วินัย จงสมจิต. 2540. “ปัจจัยบางประการต่อความสำเร็จของสหกรณ์.” หนังสือพิมพ์สหกรณ์. 4, 4
(ตุลาคม-ธันวาคม): 3-5.
- สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย. 2546. สมาชิกสหกรณ์. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. (เอกสารเผยแพร่)
- สอาด แก้วเกษ. 2544. การดำเนินธุรกิจในรูปแบบสหกรณ์. เอกสารประกอบการบรรยายใน
หลักสูตร Mini MBA. ขอนแก่น: วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมาน ทองสิมา. 2528. การจัดการสหกรณ์. กรุงเทพฯ: สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- Yamane, Taro. 1970. *Statistics-An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row
Publishers.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสำรวจ เรื่อง ความต้องการการทำธุรกิจกับสหกรณ์

คำชี้แจง : 1. กรุณาทำเครื่องหมาย / ในแต่ละข้อให้ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

2. เติมข้อความในช่องว่างที่กำหนด

ข้อมูลที่ให้ในครั้งนี้จะใช้เฉพาะเพื่อการศึกษาในครั้งนี้นั่นเอง ผู้ศึกษาจะถือว่าเป็นความลับ

ยินดีหรือไม่ถ้าผู้ศึกษาจะขอข้อมูลเพิ่มเติม ถ้ายินดีโปรดให้ข้อมูล

โทรศัพท์ที่ติดต่อได้..... โทรสาร.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ () หญิง () ชาย

2. ๐๑๕ปี

3. การศึกษา (ระบุ).....

4. ท่านเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์มาแล้วเป็นระยะเวลา.....ปี

5. อาชีพหลักของท่านในปัจจุบันคือ.....

6. ในปีที่ผ่านมาครอบครัวของท่านมีรายได้สุทธิประมาณ.....บาท

7. จากบ้านท่านมาถึงสหกรณ์มีระยะทาง.....กม.

8. ท่านเดินทางมาติดต่อที่สหกรณ์โดยพาหนะใด

() รถยนต์โดยสาร () รถยนต์ส่วนบุคคล () มอเตอร์ไซด์ () อื่นๆ

ตอนที่ 2 ข้อมูลในการทำธุรกิจกับสหกรณ์

1. ปีที่ผ่านมาท่านเคยซื้อสินค้า เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง และเครื่องจักรกลการเกษตรจากสหกรณ์หรือไม่

() ไม่เคย () บางครั้ง () ทุกครั้ง

2. ปีที่ผ่านมาท่านเคยซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ข้าวสาร สบู่ ยาสีฟัน ฯลฯ จากสหกรณ์หรือไม่

() ไม่เคย () บางครั้ง () ทุกครั้ง

3. ถ้าท่านเคยซื้อสินค้าจากสหกรณ์ ท่านซื้อเพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() สหกรณ์อยู่ใกล้กับบ้าน () สหกรณ์มีปันผลและเฉลี่ยคืน

() สหกรณ์ให้บริการจัดส่งถึงบ้าน () ราคาถูกกว่าที่อื่น

() สินค้ามีคุณภาพมาตรฐาน () มีสินค้าหลากหลายชนิดตรงความต้องการ

() อื่นๆ เช่น.....

4. ถ้าท่านซื้อสินค้าจากร้านค้าอื่น ท่านซื้อเพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ราคาถูกกว่าสหกรณ์ () ใกล้บ้าน
- () มีบริการจัดส่งถึงบ้าน () มีการลด แลก แจก แถม
- () มีชนิดหรือยี่ห้อให้เลือกมากมาย () อื่นๆ เช่น.....
5. ปีที่ผ่านมาท่านนำผลผลิตการเกษตรมาขายที่สหกรณ์หรือไม่
- () ไม่เคย () บางครั้ง () ทุกครั้ง
6. ถ้าท่านนำผลผลิตการเกษตรมาขายที่สหกรณ์ ท่านนำมาขายเพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ได้ราคาสูงกว่าที่อื่น () ขายให้สหกรณ์แล้วมีเฉลี่ยคืนตอนสิ้นปี
- () ไม่ไกลตาชั่ง () จดรับซื้อของสหกรณ์อยู่ใกล้บ้าน
- () การบริการดี () มีหนี้เงินกู้กับสหกรณ์ที่ต้องชำระคืนเป็นผลผลิต
- () อื่นๆ (ระบุ).....
7. ถ้าท่านนำผลผลิตการเกษตรไปขายให้พ่อค้า ท่านนำไปขายเพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ได้ราคาดีกว่าขายให้สหกรณ์ () ได้รับเงินเร็วกว่าขายผ่านสหกรณ์
- () มีจดรับซื้อใกล้บ้าน () การบริการดี
- () อื่นๆ (ระบุ).....
8. ปีที่ผ่านมาท่านนำเงินมาฝากกับสหกรณ์หรือไม่
- () ไม่ฝาก () ฝาก ประมาณ.....ครั้ง
9. ถ้าท่านนำเงินมาฝากกับสหกรณ์ ท่านนำมาฝากเพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () สหกรณ์บริการรับฝากเงินถึงที่ () ไม่ต้องเสียภาษีดอกเบี้ยเงินฝาก
- () สหกรณ์มีเฉลี่ยคืนตอนสิ้นปี () ได้รับดอกเบี้ยสูงกว่าที่อื่น
- () มีความมั่นคง () อื่นๆ (ระบุ).....
10. ปีที่ผ่านมาท่านนำเงินไปฝากธนาคารอื่นหรือไม่
- () ไม่ฝาก () ฝาก ประมาณ.....ครั้ง
11. ถ้าท่านนำเงินไปฝากธนาคารอื่น ท่านฝากเพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () มีความมั่นใจมากกว่าฝากกับสหกรณ์ () ได้รับการบริการดีกว่าสหกรณ์
- () ได้รับดอกเบี้ยสูงกว่าสหกรณ์ () อื่นๆ
- (ระบุ).....

12. ปีที่ผ่านมาท่านได้กู้เงินจากสหกรณ์หรือไม่ () ไม่ได้กู้ () ได้กู้
ประมาณ.....ครั้ง
13. ถ้าท่านกู้เงินจากสหกรณ์ ท่านกู้เพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() ดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ต่ำกว่าที่อื่นๆ () ได้รับเงินรวดเร็วทันต่อความต้องการใช้
() ได้รับการบริการที่ดี () ไม่สามารถกู้จากที่อื่นได้
() อื่นๆ (ระบุ).....
14. ท่านเคยคิดนัดชำระหนี้กับสหกรณ์ หรือไม่ () ไม่เคย () เคย
15. ท่านไม่สามารถชำระหนี้คืนสหกรณ์เมื่อถึงกำหนด เพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() รายได้ไม่เพียงพอที่จะชำระคืน () ผลิตผลเกษตรไม่ได้ผลตามที่คาดหมายไว้
() ต้องนำเงินไปชำระหนี้ที่อื่นก่อน () ดอกเบี้ยของสหกรณ์ถูกจึงนำเงินไปใช้อย่างอื่น
() อื่นๆ.....
16. ในปีที่ผ่านมาเมื่อท่านขายผลิตผลเกษตรได้แล้ว ท่านแบ่งเงินของท่านชำระหนี้อย่างไร
() ชำระหนี้สหกรณ์ก่อน
() ชำระหนี้ที่อื่นก่อน
() แบ่งชำระพร้อมกันจำนวนเงินเท่าๆ กัน
() แบ่งชำระพร้อมกันแต่ชำระคืนสหกรณ์น้อยกว่า
() แบ่งชำระพร้อมกันและชำระคืนสหกรณ์มากกว่าที่อื่น
() ไม่ได้ชำระเลย
17. เมื่อสหกรณ์เชิญท่านไปร่วมประชุม ท่านไปร่วมประชุมทุกครั้งหรือไม่
() ไม่เคย () บางครั้ง () ทุกครั้ง
18. เมื่อสหกรณ์จัดงาน เช่น การแข่งขันกีฬา งานสหกรณ์แห่งชาติ ฯลฯ ท่านได้ไปร่วมกิจกรรม
ของสหกรณ์ทุกครั้งหรือไม่
() ไม่เคย () บางครั้ง () ทุกครั้ง
19. ปีที่ผ่านมาท่านใช้บริการต่างๆ ที่สหกรณ์จัดให้ เช่น อุปกรณ์ด้านการตลาด ฌาปนกิจสงเคราะห์
อื่นๆ หรือไม่
() ไม่เคย () บางครั้ง () ทุกครั้ง

ทัศนคติเกี่ยวกับการทำธุรกิจกับสหกรณ์	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เฉย ๆ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1. ถ้าร้านค้าในตลาดขายปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช ให้แก่ท่านใน ราคาที่ถูกลงกว่าสหกรณ์ ท่านควรจะซื้อที่ร้านค้าในตลาด เพราะจะช่วยลดต้นทุนการผลิตของท่าน					
2. ถ้ามีพ่อค้ารับซื้อผลผลิตการเกษตรของท่านในราคาที่สูง กว่าที่สหกรณ์รับซื้อ ท่านควรจะขายผลผลิตเกษตรให้ พ่อค้า เพราะจะได้รับเงินมากกว่า					
3. ท่านสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์เนื่องจากท่านต้องการกู้ เงินจากสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำๆ					
4. ถ้าท่านกู้เงินจากที่อื่นที่มีดอกเบี้ยสูงกว่าที่ท่านกู้เงินมาจาก สหกรณ์ ท่านควรจะชำระหนี้จากที่อื่นที่มีดอกเบี้ยสูงก่อน					
5. ถ้าท่านต้องการจะฝากเงิน ท่านจะนำเงินมาฝากกับ สหกรณ์ เป็นลำดับแรก					
6. ท่านพอใจกับการให้บริการต่างๆ ของสหกรณ์					
7. สมาชิกสหกรณ์ควรจะไปร่วมประชุมกับสหกรณ์ทุก ครั้งที่สหกรณ์เชิญประชุม					
8. เมื่อสหกรณ์ได้ร้องขอให้ท่านช่วยเหลือ ท่านพร้อมที่จะ ช่วยเหลือสหกรณ์อย่างเต็มที่					
9. ท่านเป็นคนสำคัญคนหนึ่งที่จะทำให้สหกรณ์มีความ เจริญและมั่นคงได้					

ท่านมีข้อเสนอแนะใดๆ เพิ่มเติม.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์

****สหกรณ์.....****

ภาคผนวก ข
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวสุนี ศรีสมนึก
เกิดเมื่อ	30 กันยายน 2512
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2524 ประถมศึกษา จากโรงเรียนบ้านไร่พะเนียด (เพชรราษฎร์บำรุง) จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2530 มัธยมศึกษาตอนต้น - ตอนปลาย โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2532 อนุปริญญา วิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2534 ปริญญาตรี สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จังหวัดกรุงเทพฯ
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2536 - 2537 นักวิชาการเผยแพร่ 3 กรมส่งเสริมสหกรณ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2538 – 2539 นักวิชาการเผยแพร่ 4 กรมส่งเสริมสหกรณ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2540 – 2542 นักวิชาการเผยแพร่ 5 กรมส่งเสริมสหกรณ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2543 - ปัจจุบัน นักวิชาการเผยแพร่ 6 กรมส่งเสริมสหกรณ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร